Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $5.50 Metams
Brooklyne $7.00 Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Visų Šalių Darbininkai Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, o Išlaimėsit Pasaulį!

No. 227 | Telephone STagg 2-3878 | Brooklyn, N. Y., Pirmadienis, Rugsėjo 27, 1937 | Pavienio Numerio Kaina 3c | Metai XXVII, Dienraščio XIX

KRISLAI

Tarp Maskvos ir Minsko. Technikos Stebūklai. Bereikalingas Karščiavimasis. Eina į Istoriją.

Rašo R. Mizara.

Kai garsusis rašytojas Maksimas Gorkis kadaise grįžo iš Italijos Sovietų Sąjungon, jis daug-maž šitaip pareiškė:

—Gyvenant užsienyj ir skaitant neprietelingoj Sovietams spaudoj žinias apie Sovietų Sąjungą, žmogui atrodo, kad čia vargas tokis, jog du vyrai viena kelne apsiavę. Bet sugrįžęs, — nustebau tuo nepaprastu gyvenimo šviesumu, ta milžiniška statyba, kurią užsidegę entuziazmu Sovietų piliečiai varo nepaprastais tempais pirmyn.

Tuomet didysis rašytojas reikalavo, kad kuo veikiausiai būtų leidžiama speciališki žurnalai, aprašą socialistinio krašto pasiekimus!

Šiandien toj pačioj neprietelingoj Sovietams spaudoj skaitydamas vidutinis pilietis "žinias" apie Sovietų Sąjungą gali pamąstyti panašiai, kaip kadaise prisipažino mąstęs Gorkis.

Bet tai didžiausia jo nelaimė.

Sovietų Sąjungoj šiandien vykdoma technikos stebūklai. Tik nesenai užbaigtas Maskvos-Volgos kanalas (pirmoji jo dalis), baigiama Maskvos subvės (požeminio gelžkelio) kita dalis.

Prie to, labai smarkiai dirbama prie Maskvos-Minsko automobiliams kelio,—700 kilometrų ilgio, — kuris bus užbaigtas į metus ar biskelį vėliau.

Šis moderniškas 700 kilometrų kelias tiesiamas per raistus ir ravus, per upes ir upelius.

Inžinieriai susitinka visokeriopiausių kliūčių. Bet jos bus nugalėtos. Tiesus, platus, paskutinės technikos kelias bus išvestas. Jis tuojau sujungs Maskvą su Minsku, Orša, Smolensku ir kitais miestais.

Paskui iš šito "tėviškojo kelio" plėsis tinklas naujų.

Netolį tas laikas, kai vienas didžiulis moderniškas automobilių vieškelis sujungs Vladivostoką su Minsku. Tai bus ilgiausias pasaulyj tos rūšies kelias!

"Naujienų" redaktoriui labai nepatiko mūsų pastaba, kurioj buvo nurodyta, kodėl mums rūpi SLA reikalai ir kodėl mes dėl jų išreiškiame savo nuomonę.

"Naujienos," matyti, pritaria "SLA Vakarų Komitetui," kuris stoja už išrinkimą į SLA Pild. Tarybą pro-smetoninių, pp. Viniko ir Mockaus.

Mes pareiškėme tam priešingą nuomonę, teigdami, kad vietoj tu dvieju, reikėtų statyti pažangūs žmonės.

Kad užglostyti pačią klausimo esmę, "Naujienų" redaktorius žygiuoja į 1930 metu seimą ir bando aiškinti, kad komunistai kalti už suskaldyma SLA!

Be to, jis vis laikosi tos pačios nuomonės, kad "Laisvė" neturinti teisės SLA organizaciniais reikalais pasakyti savo opinijos, kadangi jos redaktorius nepriklausąs SLA!...

Jeigu jau eiti į istorija, tai reikia nueiti truputėli toliau: **Tegu "Naujienų" redaktorius pasiima savo laikraščio kompletus už tuos laikus (dar visai nesenai), kai jis nepriklausė SLA. Tegu jis pažiūri, kiek daug tuomet jis rašalo išeikvojo berašydamas apie SLA.**

Bet ar "Laisvės" redaktorius, kuris tuomet buvo SLA nariu ir jame daug veikė, darė tokius prikaišiojimus p. Grigaičiui, kokius jis dabar daro "Laisvės" redaktoriui?!

Aišku, ne!

Einamojo klausimo šaknys kėri tame: ar pažangieji SLA nariai turėtų balsuoti už fašistinius žmones, pp. Viniką ir Mockų, į Pild. Tarybą?

"Naujienos," matyti, linkusios atsakyti į tą klausimą teigiamai.

"Laisvė," "Vilnis" ir "Keleivis" **priešingi.**

Užuot karščiavimosi, "Naujienų" redaktorius turėtų aiškinti, kodėl jis mano demokratiniai nusistatę SLA nariai turėtų rinkti į Pild. Tarybą fašistų pakalikus.

JAPONŲ BOMBININKAI NEPAISYSIĄ PROTESTŲ PRIEŠ CIVILIŲ ŽUDYMĄ

Sovietai, Amerika, Anglija Ir 3 Kitos Šalys Protestuoja Prieš Tuos Žudikus

SHANGHAI. — Japonijos lėktuvai bombardavo Hankow. Wuchang ir Hanyang miestus, Centralinėj Chinijoj, ir žemai skraidydami kulkasvaidžiais žudė nekariškius chinus. Tuo būdu išteriojo 200 žmonių, tame skaičiuje daug moterų ir vaikų, o sužeidė iki 500. Iš oro vėl bombardavo Kantoną, jau trečią sykį, bet šį kartą nedaug žalos Kantonui tepadarė.

Japonijos valdžiai yra susiųsta jau šešių šalių protestai prieš naikinimą nekariškų dalių Chinijos miestų ir prieš masinį žudymą civilių gyventojų bombomis iš oro. Protestuoja Sovietų Sąjunga, Jungtinės Valstijos, Anglija, Francija ir net Italija su Vokietija.

Bet Japonijos karo laivyno atstovas pareiškia, kad japonai nekreips dėmesio į tuos valstybių protestus ir lėktuvų bombomis naikins ir degins Chinijos miestus. Nes, girdi, šiuo būdu galima būsią "kuo greičiausiai užbaigti karą su Chinija."

PEIPING. — Japonai praneša, kad jie laimėję didelę pergalę šiaurinėj Chinijoj, šturmu užimdami tvirtovišką chinų miestą Paotinga, 80 mylių į pietus nuo Peipingo, senojo Chinijos sostamiesčio.

Cholera tarp Japonų

Shanghai. — Nuo choleros čia 200 japonų kareivių jau mirė ir 300 apsirgo.

Shanghajaus Fronte

Nors praeitą savaitę buvo atsiųsta dar 40,000 japonų į Shanghajaus frontą ir jie dabar turi virš 100,000 kariuomenės prieš chinus, bet per savaitę jie beveik nieko čia nelaimėjo.

Sukriušintas Fašistų Suokalbis Madride

Madrid. — Respublikos valdžia sučiupo 17 fašistuojančių armijos oficierių. Jų planas buvo įsakyt penkiem tūkstančiam kareivių, esančių jų komandoj, atakuot Madrido gynėjus iš užpakalio; o tuo tarpu 2,500 slaptų fašistu Madride turėjo urmu pult, užgrobt respublikos įstaigas ir užvaldyt Madridą iš vidaus.

Be minimų išdavikų oficierių, tapo suimta 125 civiliai fašistai, tarp jų daugelis ponių ir panelių.

Respublikos vyriausybė parodo, kad svarbiausi tų fašistų lizdai buvo Argentinos ir Čilės atstovų rūmai Madride.

Stiprėja Draugiški Ryšiai Anglijos su Francija

STRASBOURG, Francija. Atsilankė į Francijos armijos manevrus L. Hore-Belisha, Anglijos karo ministeris, su kitais aukštais Anglų karininkais. Francijos generolai rodė jiem garsią savo tvirtumų Maginot liniją, palei rubežių su Vokietija. Tai yra galingos plieno ir cemento tvirtumos. Tas Anglijos armijos atstovų atsilankymas ir toks jų priėmimas liūdija apie panaujintus artimesnius ryšius tarp Anglų ir Francūzų valdžių.

Be Italų ir Nazių Karas Tuoj Baigtųsi

PARYŽIUS.—"Jeigu Italijos ir Vokietijos vadinami 'liuosnoriai' kariai būtų atšaukti iš Ispanijos ir jeigu Italija ir Vokietija daugiau neduotų paramos generolui Franco'ui, tai karas Ispanijoj būtų užbaigtas per kelias savaites," sako Ispanijos užsieninis ministeris Giral Pereira.

"Italija norėjo užviešpataut Ispaniją, o Vokietija stengėsi gaut Ispanijos gamtos turtų," tai todėl jos remia fašistus.

Kas link kalbų apie taikymą Ispanijos valdžios su fašistais, tai respublikos vyriausybė ir žmonės nedarys nusileidimų, užreiškė Pereira: "Fašistų generolai turi visai pasiduot teisėtai valdžiai. O jeigu jie pasiduos, tai mes nekeršysime, o suteiksime plačią amnestiją."

UNIJŲ VADAI PADĖSIĄ BEDARBIŲ SURAŠYMUI

WASHINGTON. — J. D. Biggers, prez. Roosevelto paskirtas vedėjas surašymui visų Amerikos bedarbių, pakvietė J. L. Lewisą, CIO pirmininką, ir Wm. Greeną, Amerikos Darbo Federacijos pirmininką, aptart planus, kaip galima būtų tikriau suregistruot bedarbius. Į bedarbių sarašus bus traukiama ir visi turintieji pašalpinius valdiškus darbus.

Pranešama, kad iki gruodžio 1 d. š. m. būsią per paštą išsiuntinėta bedarbių registravimosi kortelės į 31.-000,000 namų. Jas išnešiot turės 80,000 pašto tarnautoju. Bet Biggers abejoja, ar visų bedarbių sąrašus galima bus užbaigt pirm sekančių metų kovo mėnesio.

Japonai Nuodija Chinus Kariniais Gesais

Washington. — Chinijos ambasadorius Wang parodė, kad japonai vartojo nuodingas karo dujas prieš chinus Nankow tarpkalnėj ir Ku-an'e, ir tik su nuodų pagelba užėmė tas pozicijas.

Chinai Raudonarmiečiai 3,000 Japonų Iššudė, 2,000 Suėmė

NANKING. — Buvusioji Chinų Sovietų Raudonoji Armija, dabar Aštunto Ruožo Armija, dar pirmą sykį susidūrė su japonais ir baisiai juos supliekė tarpkalnėse ties Pingyungkwanu, į šiaurių rytus nuo Shansi provincijos sostinės Taiyuan-fu.

Chinai, k o m a n duojami garsaus komunistinio generolo Chu Teh'o, čia 3,000 priešų iššudė ir 2,000 nelaisvėn suėmė, kaip praneša United Press. Be to, chinai, buvusieji raudonarmiečiai pagrobė didelį daugį japonų kulkasvaidžių ir kanuolių.

(S u s i t a r us su Chiang Kai-sheku, Chinijos valdžios galva, ir užtikrinus komunistams pilietines teises, buvusioji Chinų Sovietų Raudonoji Armija įstojo į bendrą frontą karui prieš Japonija.)

ROOSEVELT TVIRTINA, KAD NEBANKRUTUOS VALDŽIA DĖLEI ŠALPOS DARBŲ IŠLAIDŲ

Cheynne, Wyoming. — 6,000 žmonių susirinko į šią geležinkelio stotį išgirst prezidento Roosevelto kalbą iš traukinio. Jis sakė, jog tūli žmonės patarė jam pasilsėt, bet Rooseveltas užtikrino, kad jis nenuleis rankų ir stengsis vykdyt Naują Dalybą, siekdamas "didžiausio gero kuo didžiausiam skaičiui žmonių." Be kitko, jis atsakė priešininkams, kritikuojantiems Roosevelto valdžią, būk jinai "perdaug pinigų išeikvojanti" tvenkiniams, elektros stotims ir kitiems šalpos darbams.

Rooseveltas pabrėžė, jog dėl to Amerikos valdžia nebankrutuoja ir nebankrutuos. O nauda iš tų darbų didelė — galima bus iš didžiųjų tvenkinių drėkinti žemę ir tuo būdu išvystyti naujus plotus derlingų laukų. Tų tvenkinių vandens jėga gaminama pigesnė elektra taipgi naudingas žmonėms dalykas, priminė Rooseveltas, nekalbant jau, kad tokie statybos darbai duodą užsiėmimo dideliam skaičiui bedarbių.

80 Japonijos Bombininkų per 7 Valandas Įnirtusiai Sprogdino ir Degino Chinijos Sostinę

Nanking, rugs. 26.—Aštuoniasdešimt J a p o n i jos lėktuvų per septynias valandas naikino Chinijos sostinę Nankingą ir be jokios atodairos žudė jo gyventojus. Be kitko, susprogdino centralinę elektros stotį, lėšavusią milioną dolerių, ir sudaužė vandentiekį. To pasėkoj grėsia cholera ir kitos užkrečiamos ligos dėl vandens stokos Nankinge, miliono gyventojų mieste.

Šiuo bombardavimu japoniški žudikai išteriojo daugiau kaip 200 nekariškių žmonių.

Pakilę chinai lakūnai nukirto žemyn septynis priešų orlaivius.

Japonijos b o m b i n inkai taip pat išnaujo naikino Hankową, Wuchangą, Hanvangą ir desėtkus kitų miestų centralinėj Chinijoj, kur vėl iššudė šimtus civilių gyventojų.

Lėktuvų bombomis japonai iki šiol sudraskė 7,150 chinų išviso.

Japonija Nesiskaito su Tautų Lygos Komisija

Geneva. — Japonija atmetė Tautų Lygos pakvietimą į Lygos Patariančiąją Komisiją išgirst Chinijos skundą prieš Japonijos karą ir bandyt pasiteisint. Japonų valdžia atsakė, kad nesiskaitys su ta komisija, kurion įeina 21-nos šalies atstovai; japonai vesią karą ir toliau, kaip jiem atrodys geriausia.

Nukirsta 62 Japonų Bombiniai Lėktuvai

Oro mūšiuose chinai lakūnai iki rugsėjo pradžios nušovė 62 japonų orlaivius; o iš chinų pusės tuo tarpu žuvo 54 lėktuvai.

Sekmadienį chinų lakūnai bombardavo japonų orlaivių stovyklą Yangtzepoo, prie Shanghajaus Tarptautinės Dalies rytinio galo.

Japonai Žygiuoja į Pietų Vakarus nuo Peipingo

Peiping. — Užėmę Paotingą, 80 mylių į pietus nuo Peipingo, japonai briaujasi linkon Chengtingo, apie 160 mylių į pietus nuo Peipingo, Chinai telkia didžią savo armiją apgint Shantungo provinciją nuo japonų.

JAPONAI BIJO SOVIETŲ PARAMOS CHINAM

Shanghai.—Japonų armijoms nesiseka taip greit laimėt karą, kaip jie planavo. Todėl jie begaliniu teroru iš oro stengiasi "sulaužyt chinų dvasią" ir priverst pasiduot. Be to, japonai skubinasi, idant Sovietai nepaspėtų duot chinams tinkamos pagelbos.

ORAS

New Yorko Oro Biuras sako, kad šis pirmadienis būsiąs giedrus ir vėsus.

SUKILĘ ETHIOPAI IŠŽUDĖ ITALUS MAKALĖJ; ETHIOPŲ KOVA DIDĖJA

Liaudiečiai Kirto Baisų Smūgį Ispanų Fašistams

MADRID. — Ispanijos liaudies lakūnai užklupo šimtus fašistų trokų su kareiviais ir amunicija ir faktinai visus juos sunaikino. Trokai buvo taip tirštai susigrūdę, kad nė viena liaudiečių oro bomba nenuėjo veltui.

Tokį baisų smūgį liaudiečiai kirto fašistam šiauriniame Aragon fronte, netoli Francijos sienos. Ištaškyta dideli fašistų susispietimai arti Huescos.

Suėmė 25 Trockio Anarchistus Barcelonoj

PERPIGNAN, Franc. — Ispanijos pasienis. — Katalonijos artilerija ir Barcelonos policija išbombardavo ir užėmė trockio-fašistų-anarchistų lizdą Barcelonos priemiestyj Badalone, Ispanijoj. Sučiupo 25 maištininkus prieš respubliką ir užgrobė 400 šautuvų, apie du tonus dinamito ir kitų sprogimų ir tam tikrą skaičių kulkasvaidžių. Savo lizdą jie buvo įsisteigę viename sename klioštoriuje.

22 MIRTINAI SUTRĖKŠTI AIGIPTIEČIŲ DEMONSTRACIJOJ

Aleksandria, Aigiptas. — 18 vaikų ir 4 suaugę žmonės liko mirtinai sutrėkšti bei sutrempti ir 140 sužeisti per didžiulę ištikimybės demonstraciją, s u r u o š tą prie Aigipto karaliaus Farouko palociaus. Karalius žada apmokėt jų laidotuves.

PIKIETAS PRIEŠ JŪRŲ PIRATUS SEKMINGAS

MADRID. — Nuo to laiko, kai Anglija ir Francija pasiuntė savo karo laivus prieš (Italijos) submarinus-piratus, jau nė vienas bepusiškų šalių laivas nebuvo užpultas Vidurženio Jūroj. Todėl Ispanijos respublika šiomis dienomis gauna kur kas daugiau maisto, pristatomo bepusiškais laivais.

Lietuvos Karininkai Stebi Sovietų Armijos Manevrus

Maskva. — Raudonosios Armijos manevruose Lenkijos pasienyj parašiutais iš lėktuvų nusileido žemyn 2,200 sovietinių kareivių "už priešo linijų." Jie nutūpė su kulkasvaidžiais, šautuvais ir kitais ginklais.

Šiuos r a u d o n a rmiečių manevrus stebi Lietuvos generalinio štabo atstovai, taipgi Latvijos ir Estijos karininkai.

New York. — Didžiųjų kompanijų šėrai Wall Stryte per dieną nupuolė 1 iki 6 punktų; jie krito žemyn smarkiau negu bet kada po 1929 metų.

Ethiopų Sukilimai Gali Priverst Atšaukt Italų Armiją Iš Ispanijos

LONDON. — Per paskutinį pusmetį Ethiopijos partizanai nesiliovė užpuldinėję įsiveržėlius italus. Dabar gi jie urmu užpuolė ir iššudė visus Mussolinio karius, valdininkus ir jų agentus Makalėj, šiaur-rytinėj Ethiopijoj, kaip pranešta rugs. 24 d.

Nenumalšinami e t h iopų sukilimai taip grumoja Mussolinio viešpatavimui tame užgrobtame krašte, kad jis jau "sutinka derėtis" su Francija ir Anglija apie Italijos armijų ištraukimą iš Ispanijos. Bet už tai reikalauja, kad Anglų ir Francūzų valdžios pripažintų Ethiopiją Italijai. Tada Roma galėtų visomis jėgomis slopint ethiopus.

GENEVA. — Italijos atstovas R. Bova-Scoppa keletas dienų atgal sakė Francijos užsieniniam ministeriui Y. Delbos'ui, kad Mussolinis nežadąs siust daugiau savo "liuosnorių" kareivių į talką Ispanijos fašistams. Nes Delbos užreiškė, kad jeigu *Italija duos daugiau savo armijos generolui Franco'ui, tai Francija nedvejodama siųs vyrus ir ginklus pagelbon Ispanijos respublikai*— kaip tvirtina N. Y. Herald-Tribune londoniškis korespondentas J. Beall.

Bet labai daug priklausys nuo dabartinių Mussolinio pasikalbėjimų su Hitleriu. Yra suprantama, kad naziai nenorį toliau eikvot savo kariuomenės, ginklų ir amunicijos Ispanijoj, nors Italija reikalauja iš Hitlerio stambesnės paramos generolui Franco'ui.

Jeigu Mussolinis leistų Hitleriui apsidirbt su Austrija, tik tada naziai mainais duotų didesnę pagelbą Ispanijos fašistams. Bet diplomatam atrodo, jog Austrija yra svarbesnis Mussoliniui kąsnis negu laukiami (abejotini) laimėjimai Ispanijoj.

Kas liečia dabartines derybas tarp Francijos, Anglijos ir Italijos politikų, tai bent Francija nedarys jokių "draugiškų" ryšių su Mussoliniu tol, kol jis neatšauks savo armijų iš Ispanijos, kaip kad suprantama Londone.

VALDŽIA K A L T I N A DUONOS BRANGININKUS

Washington. — Per paskutinius dvejus metus duonos kaina Jungtinėse Valstijose pabranginta 5 procentais; tuo tarpu didžiųjų kepyklų darbininkams pridėta ne daugiau kaip pustrečio procento algos. Ir tokį duonos branginimą negalima suvers būk tai ant kviečių "brangių" kainų, sako valdiški žemdirbystės prižiūrėtojai. Jie kaltina samokslą pelnagrobiškų didžiųjų kepyklų už tą išlupimą 50 milionų dolerių extra iš žmonių už duoną per metus.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
every day, except Sunday
46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$5.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.00
Foreign countries, per year	$7.50
Canada and Brazil, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.75
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Pasiruošimo Darbas Jau Pasibaigė

Drg. C. A. Hathaway, "Daily Worker" redaktorius, primena visiems komunistams, kad tasai didysis Komunistų Partijos vajus už naujų narių gavimą ir už partijos darbų ir spaudos finansavimą jau greitai bus įpusėjęs. Jis prasidėjo rugsėjo 1 dieną ir baigsis lapkričio 7 d. Bet rezultatai da visai maži. Hathaway teisingai sako, kad pasiruošimo darbas jau pasibaigė, turi prasidėti pati rugiapjūtė. Kai tiek daug darbų stovi prieš partiją, tai ji negali vajų tęsti amžinai. Jis turi būti, taip sakant, "trumpas ir drūtas" ir tada mūsų revoliucinis judėjimas turės permesti visas savo spėkas į masinio darbo sritis.

Pavyzdžiui, New Yorko miesto partijos organizacija turi pasiskyrus sukelti "Daily Workeriui" ir "Sunday Workeriui" 90 tūkstančių dolerių. Iki šiol tesukelta 25 tūkstančiai dolerių su viršum. Dar prasčiau stovi visi kiti rytinių valstijų distriktai, kurie tam tikslui yra pasižadėję sukelti 30 tūkstančių dolerių. Jie dar nesusiuntė nei poros tūkstančių dolerių.

Bet kad vajus pavyks ir kad tikslas bus pasiektas, tai drg. Hathaway visai neabejoja. Jis mano, kad lapkričio 7 dieną iškilmingai minėsime ne tik Sovietų Sąjungos dvidešimtis metų sukaktį, bet ir mūsų šios didžiosios rugiapjūtės laimėjimą.

Šnipų Antplūdis

"Tūkstančiai suareštuota ir įkalinta, šnipų drugiui pradėjus siausti Europos šalyse," skaitome pranešimą iš Londono. Ne vien tik Sovietų Sąjungoje susekti ir iškelti užsienio šnipų susukti lizdai. Visas kitas demokratines šalis apniko fašistiniai šnipai. Anglijoj, Francijoj, Belgijoj ir Čechoslovakijoj slapta policija suareštavus tūkstančius šnipų. Tie areštai, sulaikymai ir įkalinimai esą atliekami slaptai. Francijos valdžia sučiupo vieną papirktą francūzų orlaivininką, benešantį informacijas Vokietijos generaliam štabui. Spėjama, kad labai svarbūs militariški dokumentai jau pasiekė Berlyną.

Taigi, kai Anglijos, Francijos ir kitų demokratinių šalių žmonės saldžiai miegojo ir daugelis jų traukė pečiais ir stebėjos, kaip čia galėjo tokius didelius šnipų lizdus fašistai susukti Sovietų Sąjungoje, tai tie patys fašistai slaptai savo darbą varė ir tose šalyse. Sovietų iškelti aikštėn faktai, matomai, atidarė akis ir Francijos valdžiai, ir ji pradėjo apsižiūrėti. O tie, kurie teigė, kad demokratinės šalys neturi jokio strioko su fašistiniais šnipais, turėtų dabar nuleidę nosis vaikštinėti.

Nauji Laikai, bet Sena Giesmė

Pora metų atgal, kai Francijos ir Ispanijos komunistai ir socialistai ėjo prie sudarymo bendro fronto, rusų menševikų generolai be armijos ir dešinieji Antrojo Internacionalo vadai kalbėjo apie pražutį, mirtį ir kapus. Visi socialistai amžinai prasmegsią didelėse bolševikų gerklėse.

Dabar tos dvi šalys iškelia naują darbininkų judėjimo problemą, būtent, komunistų ir socialistų organinio apsivienijimo į vieną revoliucinę proletariato partiją. Kur buvę, kur nebuvę tie patys amžinos nelaimės apaštalai muša tą pačią trivogą ir šaukia socialistus budėti, nepasiduoti "apgavystėms." Tai esanti nauja "Maskvos sugalvota kilpa Francijos draugams."

Taip Abramovičius gieda "senosios gvardijos" didvyrių "New Leader" (rugs. 25 d.). Jis dabar pripažįsta, kad bendras frontas ir Ispanijoje ir Francijoje buvęs labai protingas žygis, tiesiog išgelbėjęs tas dvi šalis nuo fašistinės pavietrės, bet, šaukia šis menševikų orakulas, saugok visagalis perkūne, toliau eiti nebereikia ir nebegalima. Jis sako: "Organinė vienybė Francijoje reikštų skaudų smūgį socializmui ir demokratijai. Tai būtų darbininkų klasei nelaimė." Tas pats senas, dar Markso ir Engelso paskelbtas darbininkų vienybės šūkis atgyvenęs savo dienas ir pasidaręs "apgavyste."

O tokių Abramovičių socialistiniam judėjime yra nemažai. Jie nuodija eilinių socialistų protą ir palaiko darbininkų klasėje pasidalinimą.

Smetonos Kalba Buvusiems Kariams

Lietuvos valdžia buvo rugsėjo 8 d. Kaune sušaukus "suvažiavimą" "lietuvių karių Rusijoje sąjudžio 20 metų sukakčiai paminėti." Kiek tų karių suvažiavo, Kauno spauda nepasako. Savaimi suprantama, kad buvo sukviesti tik tie buvę didžiojo karo kareiviai, kurie pasižymėjo pataikavimu tautininkų diktatūrai. Juos sveikino, juos garbino ir jiems kalbėjo patsai "tautos vadas" Smetona.

Smetona, kaip ir visi fašizmo vadai, pasirodė pirmos rūšies demagogu. Pats paverges ir prislėgęs Lietuvos liaudį, jis nesidrovi giedoti apie šventąją laisvę. Girdi: "Laisvę paskelbti dar nereiškia ją turėti. Laisvę reikia išūgdyti, išsaugoti ir apginti, o tam reikalinga galia." Tas tiesa. Lietuvos žmonių nelaimė ir buvo tame, kad jie neturėjo tos galios, tos vienybės sukriušinti tautininkų smurtą 1926 metais. Dar iki šiai dienai jie nepajėgė smurtu įkurtos smetonininkų diktatūros nuversti ir įsigyti laisvę. Pikta ir koktu, kai girdi smurtininkus kalbant apie laisvę.

Kas Bus su Pragyvenimu?

Nei valdžios šeriami ekonomistai begali paslėpti to skaudaus fakto, kad darbo žmonių pragyvenimo reikmenos kasmet aukščiau į medį lipa, o algos jų toli gražu nepasiveja. Jie sako: šiandien šeimininkė turi užmokėti visą dolerį už tiek miesos ir pieno produktų, kiek trys metai atgal galėjo nusipirkti už 70 centų. Vadinasi, ta maisto rūšis pabrango visomis trimis dešimtimis nuošimčių. Kiaušiniai pabrango dvidešimčia nuošimčių, o riebalai, aliejai trimis dešimtimis nuošimčių.

Jei dar to užtektų. Agrikultural Adjustment Administracijos vartotojų taryba pranašauja tolimesnį maisto ir abelnai pragyvenimui būtinų reikmenų kainų kilimą. Bet mums nereikia nei ponų ekonomistų, nei valdžios tarybų, jog jos mums pasakytų, kad pragyvenimas brango ir brangsta. Kiekvienas, kas ką nors perka kasdieniniam gyvenimui, pats puikiai mato. Klausimas yra tik, ką daryti su tuo brangimu? Valdžia nesistengia maisto trustui lipti ant kornų. Iki šiol dar į kovą prieš aukštas kainas neišsijudino nei darbo unijų judėjimas.

Neparsidavė

Ispanijos liaudiečių valdžios premjeras Dr. Negrin Genevoje pasielgė tikrai didvyriškai. Kaip žinoma, dvidešimt keturiais balsais prieš dvidešimt tris balsus Ispanija nebuvo išrinkta į Tautų Lygos Tarybą, nors už išrinkimą balsavo atstovai Sovietų Sąjungos, Anglijos ir Francijos. Pietų Amerikos atstovai, kurie simpatizuoja gen. Franco, sudarė suokalbį ir sumobilizavo daugumą prieš Ispaniją.

Dabar Ispanijos spauda iškelia aikštėn Pietų Amerikos respublikų šunybes. Jų atstovai siūlę Negrinui prižadėti išleisti gen. Franco agentus, kurie buvo suimti tų valstijų ambasadose Madride, tai jie balsuosią už Ispaniją. Žinoma, Negrin tokią propoziciją atmetė su pasipiktinimu. Jis atsisakė pirkti balsus. Todėl Pietų Amerikos atstovai ir balsavo prieš Ispaniją.

Ispanijos liaudis nepaperkama. Ji savo karžygiška kova įrodė visam pasauliui savo pasiryžimą nenusilenkti jokiems fašistiniams suokalbininkams.

Žinoma, gen. Franco, Hitleris ir Mussolinis džiaugiasi, kad liaudiečių Ispanija nebeturės savo žmogaus Tautų Lygos taryboje. Tai jie skaito dideliu morališkų liaudiečiams smūgiu. Bet, ištiesu, tai didelis morališkas smūgis toms fašistinėms šalims, kurios priklauso Tautų Lygai.

Aukos Ispanijos Respublikos Gynėjams

B. ir P. Kutkų šeima, Great Neck, N. Y., aukavo	$5.00
Joe Butkus, 12 Waverly St., Brighton, Mass.	1.00
Aukos surinktos per Liet. Sūnų ir Duk. Draugijos pikniką, Hartford, Conn.	$19.16
Surinkta per piknikus, Waterbury, Conn., birželio 6—$11.71, rugp. 1—$16.79	
J. Mankus, Naugatuck, Conn.	2.00
L. Mankienė, Waterbury, Conn.	1.00
George Murnik, Fitchburg, Mass.	1.00
Juozas Kvajauskas, Fitchburg, Mass.	1.00
Dailės Kliubas, Baltimore, Md.	10.00
Per J. A. Pilky, W. Hartford, Conn.	14.91
J. Shagov, Anson, Me.	1.00
S. Petchulis, Marlin, Pa.	5.00
South Woodstock, Conn., V. Skipitis,	2.00
R. Didzulis	1.00
F. Zalanskas	1.00
V. Maroz	1.00
W. Kapinus	1.00
A. Bulienė	1.00
Paul	1.00
Pakulis Bros.	1.00
L. Šilabaitis	1.00
A. Dantas	.50
W. Bryson	.50
A. Dupre	.25
J. Lapėnas	.25
F. Laureckis	.25
F. Jakubaitis	.25
Taip surinkta	1.00
Ona Lastauskienė, Camden, N. J.	1.00
Surinkta "Laisvės" piknike, Hartford, Conn.	37.75
Iš Conn. Valstijos Dainų Dienos pikniko pelno, Waterbury, Conn.	10.00
Darb. Susiv. Amerikos Taylor Branch, Scranton, Pa.	5.00
Per S. Ivanauską, Wilmerding, Pa.	23.50
F. Navardauskas, Philadelphia, Pa.	1.00
Lith. Sympathizers of Gallant Loyalists of Spain (Surinkta per parę surengtą dd. Žukauskam, Newarke.)	11.59
Per A. Burt, Raymond, Wash.	15.25
Jonas Kugis, Cochesett, Mass.	.50
Surinkta per draugų Strimilų parę, Paterson, N. J.	10.65
J. Kučinskas, Shenandoah, Pa.	.50
Viso	$219.31
Pirmiau paskelbta	3,225.96
Viso per "Laisvę" suplaukė	$3,445.27

Clevelando Kronika

Šaukia Ohio Lietuvių Draugijų Konferenciją

Rugsėjo 16 d. vietos Amerikos Lietuvių Kongreso komitetas atsteigimui demokratinės tvarkos Lietuvoje turėjo susirinkimą, kuriame buvo plačiai apkalbėta klausimas pakėlimui veikimo. Priimta bendroji nuomonė, kad yra reikalas šaukti konferenciją visų Ohio lietuvių organizacijų, kurios pritaria ir remia reikalą atsteigimui demokratinės santvarkos Lietuvoje. Nutarta šaukti tokią konferenciją Clevelande 31 d. spalio. Bus apkalbama, kaip sekmingiau sumobilizuoti visas antifašistines lietuvių draugijas 2-ram Amerikos Lietuvių Kongresui, kuris įvyks ateinančią vasarą Scranton, Pa.

ALDLD 15-to Apskričio Veikla

Vasaros sezonui pasibaigus, Apskričio komitetas yra pasibrėžęs veikti ir žiemos metu. Nusitarta atsikreipti į vietos kuopas, kad jos Apskričio komitetui padėtų dėl perstatymo didesnio veikalo. Colinwoodo ir Coreleto kuopos pritarė, išrinkdamos po du narius komisijon tam darbui. Vietos centralinė kuopa dar to neatliko per narių apsileidimą (mat, neįvyko susirinkimas). Moterų komitetas per vasarą veikė remdamas plieno streikierius. Atskaita iš jo darbų bus paskelbta vėliaus. Pereitą subatos vakarą (25 d. rugsėjo) rengė "dešrų ir virtienių" vakarienę. Pelną skyrė Ispanijos lojalistų vaikučių naudai.

Mūsų Lyriečiai Pradėjo Pamokas

Mūsų lyriečiai pradėjo dainų pamokas prie naujo mokytojaus. Smagu pranešti, kad ir mūsų kolonija su laiku galės pasigirti, turinti išauklėjus savo chorvedį. Mokytojum yra jaunuolis Juozas Paltanavičius. Kaip girdėjau, Lyros Choras jam padėjo prie to siektis. Neužtenka to—visa mūsų progresyvė kolonija su draugijom turime jam padėti. Mūsų visų pareiga mobilizuoti visą Clevelando jaunimą į Lyros Chorą. Jaunimo mūsų mieste yra. Tad padėkime jam sueiti į dailės draugiją—Lyros Chorą prie mūsų jauno mokytojo. Tas Juozui bus dideliu padrąsinimu žengti pirmyn. Pamokos atsibūna penktadienių vakarais, 920 E. 79th St..

Sergantieji Draugės-gai

Pereitą nedėldienį nusitariau aplankyti du sergančius draugus. Pirmiausiai patraukiau į St. Alexis ligonbutį, kuriame randasi d. K. Čepliauskas (Charles Chapel). Šis draugas jau du metai guli ligoninėje. Mažai progresyvių jį lanko—išskyrus jojo artimus draugus-kaimynus. O taip neturėtų būti. Čepliauskas, kol buvo sveikas, visados rėmė revoliucinę spaudą. Nors ir nemokėdamas skaityti, prenumeravo "Vilnį", kad davus kitiems susipažinti su darbininkiška spauda. Jį galima lankyti vakarais nuo 7 iki 8, ir dienomis nuo 2 iki 4 po pietų. Šiokiomis dienomis ir nedėldieniais ta pati tvarka. Kambario numeris 207 džiovininkų skyriuje.

Antras ligonis, kurį aplankiau tai d. Plungienė. Ji serga jau čielas mėnuo. Pirmas klausimas pas ją buvo, ką mes darome su spaudos vajum? Nors ir silpna, bet susirūpinus spauda. Paaiškinus, kad vietos draugijų veikimo komitetas su vajininkais šaukia tam klausime specialį mitingą, tuojaus pasimatė šypsa josios veide. Josios adresas 4653 E. 94th St. East 105th gatvekaris su užrašu "Garfield" priveža netoli ligoninės vietos. Vykdamas namo pamaniau, kaip būt gerai, kad ir sveikieji interesuotųs ir rūpintųsi darbininkiška spauda, kaip d. Plungienė.

Trečias ligonis, kuris yra vietos lietuviams žinomas, tai d. Zigmas Lipnickis. Jis žinomas Lietuvių Darbininkų Centro apylinkėj kaipo rėmėjas mūsų parengimų. Nežiūrint, kad ir lenkų tautos, bet bendrai su lietuviais veikė bedarbės metu Bedarbių Taryboje. Dabar serga. Randasi namie po num. 1148 E. 79th St. Jis yra tvirtesnis už du pirmuosius. Jam ligoje labiausia nuobodu. Praleiskime valandžiukę laiko su juomi; pasveikęs atsilygins savo draugiškumu.

Draugė Menčinskienė taipgi jau nuo senai nesugalauja. Nematyt jos mūsų parengimuose. O ji visuomet pati pirmutinė juose būdavo. Nesveikata tai draugei didelę sįlogą uždėjo. Draugės, draugai, paguoskim ją atlankydami. Ji randasi namie po num. 13425 Earlwood Rd.

Fašistpalaikio "Gramotnumas"

Smetonos žentas baisiai įtužęs ant Jono Jaro, kad šis bendradarbiauja "Keleivyj" ir "Naujienose". Paskutiniam savo gazietos num., palindęs po slapyvardžiu mirusios draugijos nario, piktai ir bjauriai kolioja p. Jarą už tai, kad pastarasis palytėjo "Draugiją Užsienio Lietuviams Remti." Kuomet pastarasis rašinėjo "Dirvoje", tuomet buvo ir mokytas ir pažinojo lietuvių kalbą. Gi, pasitraukęs iš Karpiaus gazietos, patapo nemokša. Fašistpalaikio supratimu, tai taip: jei nerašai, kaip jam patinka ir jo uošvio negarbini, mirusios dr-jos neaukštini, tai ir gramatikos nebepažįsti. Meluok, Lietuvos liaudies nenaudėlius girk, tuomet, pagal Karpiaus, būsi mokytas. **M-ka.**

Imigrantų Problemos

Ištekėjusios Moters Pilietystė

KLAUSIMAS—Maža būdama atvykau į Jungtines Valst. Ištekėjau už Amerikos piliečio 1914 m., bet 1919 mes legališkai persiskyrėm. 1920 m. aš vėl ištikėjau, bet šitą kartą už ateivio. Mano dabartinis vyras tapo naturalizuotas 1926 m. Ar aš pamečiau mano amerikonišką pilietybę?

ATSAKYMAS—Tamsta įgijai Amerikos pilietybę su pirmu ištekėjimu, net ir po persiskyrimo buvai piliete, bet su antru ištekėjimu, kuris įvyko prieš rugsėjo 22 d., 1922 m. pametei Amerikos pilietystę. Rugsėjo 22 d. 1922 m. įstatymas jėjo galion, kuriuomi ištekėjimas visai neliečia moters pilietystę. Pagal tą įstatymą, vis esi ateivė, nors ir tavo antras vyras tapo piliečiu. Turi teisę paduoti prašymą del naturalizacijos be pirmų popierų, jeigu taip nori daryti.

F. L. I. S.

Karas prieš Chinus "Broliškas!" Sako Japonai

NIAGARA FALLS, N. Y.—Atsilankę 27 Japonijos biznieriai pripažino, kad jų šalies karas su Chinija yra "brangus sportas." Vienas jųjų, Otoichi Kinoshita sakė: Japonija kariauja, idant "padaryt chinus gerais jos draugais."

Pasak Kinoshitos, tai esąs tik "susidūrimas tarp draugiškų brolių... Japonija stengiasi kaip galint greičiau užbaigt tą baisų susikirtimą, sunaikinant chinų lėktuvų stovyklas, ginklų fabrikus ir sandėlius ir geležinkelių mazgus."

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Ar galėtumėte suteikti nors šiek tiek informacijų, kaip stovi komunistinė spauda kitose šalyse? Be to, labai mažai tesigirdėt apie pardėtą vajų už įsteigimą dar dviejų angliškų komunistinių dienraščių Amerikoje, būtent, Chicagoje ir Californijoje. Kaip tam vajui sekasi?
Simpatikas.

Tuo tarpu mes po rankomis neturime smulkmeniškų informacijų, kiek ir kur yra išleidžiama komunistinių laikraščių bei žurnalų. Tai beveik negalimas daiktas tuos duomenis surinkti. Daugelyje kraštų komunistinė spauda yra nelegališka.

Kas liečia išleidimą komunistinių dienraščių, tai štai ką galime pasakyti. Anglijos Komunistų Partija jau keturi metai išleidžia dienraštį, pavadintą "Daily Worker". Francijos Komunistų Partija turi dienraštį "L'Humanite", kuris turi keturius šimtus tūkstančių skaitytojų. Ispanijos Komunistų Partija išleidžia net du dienraščiu—"Mundo Obrero", kuris išeina Madride, ir "Frente Rojo", leidžiamas Valencijoje. Belgijos Komunistų Partija pradėjo išleisti dienraščiu savo organą 'Le Voix du Peuple". Pagaliau gautas pranešimas, kad su spalių 1 diena Norvegijos Komunistų Partijos laikraštis "Arbeideren" pradės eiti dienraščiu. Na, o Sovietų Sąjungos komunistinė spauda žinoma visam pasauliui.

Kas liečia Amerikos Komunistų Partijos vajų už įkūrimą dviejų naujų dienraščių, tai darbas varomas pirmyn. Tuo reikalu daugiausia darbuojasi Chicagos ir Californijos distriktai. Chicagos dienraščiui norima sukelti $60,000, o Californijos "Western Workerio" pavertimui dienraščiu $30,000. Kas tame vajuje jau pasiekta, kiek pinigų jau sukelta, mes patys dar nežinome.

Didžioji Ispanijos miesto Santander gatvė. Miestą užėmė Mussolinio atsiųsta armija. Italijos fašistinė spauda viešai didžiuojasi tuo faktu.

Žmogaus Rolė Būsimam Kare

Bruožai būsimo pasaulinio karo kasdiena vystosi aiškesni ir aiškesni. Italijos-Abisinijos karos, Vokiečių-Italų intervencija į Ispaniją, kariški veiksmai Chinijoj—toks tai kelias yra pramintas fašistinių draskūnų per paskutinius metus.

Fašizmas ir agresija yra neatidalijami vienas nuo kito. Įvedimas fašistinės diktatūros keletoj valstybių davė pradžią prisirengimui prie "pasaulinio karo" savotiškai ypatingu greitumu.

Rengdamiesi prie antros pasaulinės skerdynės kapitalistiniai kraugeriai meta baimingą žvilgsnį į praeitį. Klausiančiai analizuoja pamokas praeito pasaulinio karo 1914-1918 metų. Jie mato, kad šis karas užsibaigė ne tiktai pergale Antantos valstybių ant savo priešininkų, bet taipgi baigėsi pergale proletariškos r e v o l iucijos Rusijoj, kolonijų išsilaisvinimo kovos sukilimais ir masiniu revoliuciniu judėjimu visoj eilėj valstybių vakarinės Europos. To buržuazija negali pamiršti; ji mirtingai bijosi, kad naujas pasaulinis karas neužsibaigtų dar su labiau apverktinesniais rezultatais.

"Stebūklingojo" Akmens Jieškojimas

Po pasirašymo Versailiškos sutarties užrubežinė kariškai-teoriška mintis darė nemažai bandymų surasti "stebūklingą akmenį", kuris galėtų išgelbėti kapitalistinį pasaulį iš revoliucinio sukrėtimo periode naujo "pasaulinio karo." Kaip yra žinoma, bejieškant to "stebūklingo akmenio," buvo sudaryta taip vadinama teorija "mažų armijų."

Šios teorijos rėmėjai skaitė, kad revoliucinė pradžia paeina iš didelių armijų, kur ji išsivysto prie masinio sušaukimo atsarginių kareivių. Pagal nuomonę visos eilės karišku teorėtiku, atsarginiai kareiviai, kurie užsiiminėja taikos laike darbais ant lauku ir fabrikuose, ne tik kad užmiršta visą karišką dalyka, bet visai praranda kariška disciplina. Palikę svetimais tai disciplinai, išnaujo pašaukti atsarginiai kareiviai greitai pradeda būti nepatenkinti militariškų gyvenimu ir atvirai išreiškia savo nepasitenkinima karišku režimu, išstoja prieš savo viršininkus, pradeda maišta. Tuo pačiu būdu yra padedama pradžia r e v o l i u ciniam judėjimui kaip fronte, taip ir jo užpakalyje.

Ant kiek, pagal nuomonę grupės karišku teorėtikų. revoliucinis judėjimas ėmė pradžia iš armijos milioniniu masių, duodama logiška išvada, kuri rišosi su atsisakymu nuo dideliu armiu. Karščiausi šalininkai tokiu teoriju priėjo prie tokios išvados, kad "žmoniška masė materiališkoj kovoj—nėra niekas daugiau, kaip tik blogumas."

Mašinos Pavaduosią Žmones

Tas taškaregis rado ypatingai gerą pradžią pokarinėj Vokietijoj, kuri buvo surišta su aprubežiuotomis aplinkybėmis Versališkos sutarties. Ne už dyką generolas Sektas rašė: "Rezultate apgalvotų pamokų iš pasaulinio karo laipsniškai turi užsitvirtinti nuomonė, kad masinių armijų laikotarpis jau praėjo ir kad ateitis privers prie sudarymo nedidelių, bet aukšto laipsnio armijų, tinkančių tam, kad vykdyti smarkias, lemiančias operacijas . . ." Buržuazija per tam tūlą laiką laikė mintyje, kad būsimam imperialistiniame kare vienas iš šiuolaikinių Aleksandrų Makedoniškių su nedidele, bet atsakančiai apginkluota kariuomene privers bėgti mažiau mūšiui tinkančias, nors ir skaitlingas priešo mases.

Ryšyje su tuo reikėjo sunkumo centras pernešti ant išsivystymo kariškos technikos, pamainyti žmogaus muskuliška jėgą galingomis mašinomis, o kareivį paversti į techniką arba šoferį prie tų mašinų. Buvo iššauktas obalsis: "Mažiau kareivių, daugiau mašinų". Taip tai gimė teorija "mažų armijų", kurios šaknyse slėpėsi bailė kareiviškų masių. Iškėlę idėją "mažų armijų", jos tvėrėjai skaitė, kad tokia armija turi susidėti iš rinktinių ir paklusnių karininkams kareivių.

Bet kuomet prasidėjo kalbos apie tai, ant kokios rūšies karišku technikos orientuotis, tai čionai balsai šalininkų "mažųjų armijų" pasidalino. Gerai žinomas itališkas generolas Due su paišeliu r a n k o j e darodinėjo duodamas pirminybę oro laivynui. Nemažiau garsus ir autoritetiškas angliškas generolas Fuller patarė duoti pirminybę tankiškai armijai.

Tokiais panašiais ginčais užsiiminėjo vien tik kariški specialistai. Kas liečia idėją "mažųjų armijų", formuojamų iš ištikimųjų "tėvynės sūnų", tai prie jos šliejosi visa buržuazija, išgązdinta revoliucinio judėjimo bangų.

Pirmaisiais pokariniais metais valdžios didesniųjų kapitalistinių šalių įrašė į savo dienotvarkę svarbiausią punktą "mažuosius karus," kolonijalinius žygius ir antisovietinę e k s p e diciją. Tie uždaviniai buvo pavesti išspręst nedideliems, bet gerai techniškai apginkluotiems ekspediciniams korpusams. "Didysis karas" tarpe imperialistinių valstybių tuo laiku buvo visai atskira perspektyva.

Užgęso Mažų Armijų Idėja

Bet dėl to, kad tarptautinis padėjimas pasikeitė ir kaskart vis aiškesnis buvo klausimas apie "didelį karą" už naują pasaulio pasidalinimą, pas buržuaziją pradėjo gęsti pasitikėjimas "mažomis armijomis." Kapit. šalių valdžios priėjo prie persitikrinimo, kad su pagelba "mažų armijų", nežiūrint kaip jos nebūtų gerai apginkluotos, negalima vesti "didelio karo". Jos priėjo prie persitikrinimo, kad "maža armija" įsibriovus į savo priešininko šalies gilumą, pastatytų save į pavojų būti visai izoliuota. Ta pusė, kuri turės milijoninę armiją, turės galimybę ne tiktai atmušti, bet ir sunaikinti neskaitlingas tankines dalis, įsibriovusias į jos teritoriją, jeigu tos dalys nebus palaikomos skaitlingesne ir tvirta armija.

(Pabaiga Rytoj)

POLEMIKA IR KRITIKA

Kam Liko Kita Dalis Turto

Rugpjūčio 31 d., 1937, "Laisvėj" tilpo iš Baltimorės korespondencija, kurioj be kitko rašo, kad Dailės Kliubo susirinkimas įvyko rugpjūčio 23 d., 1937, ir šiame susirinkime kliubas tapo likviduotas ir turtas $17.80 buvo paskirstytas Ispanijos kovotojams. Bet kam liko kita dalis turto? Finansų knyga pripa rodo, kad mirusio kliubo turto randasi $42. Kodėl iždininkas atidavė tik virš minėtą sumą? Aš nesutinku su tokiu peržiūrėjimu knygų ir reikalauju, kad būtų patikrinta antru kartu finansų knyga ir pagal tą atsiteiskit, nes kitaip bus nedailu.

Aš, būdamas finansų raštininku, lankiau kiekvieną susirinkimą, užrašiau į knygą pribuvimus ir išdavimus, tai dėlko jūs remiatės ant protokolų knygos ir ten užrašyta tik $17.80? Čia yra kas negero. Gal dėlto buvęs pirmininkas J. B. pareiškė, kad nieks daugiau negal žiūrėt knygų, kaip tik buvę paskiausi nariai. Jis vienas knygas vartė, rašinėjo, rokavo ir surado, kad finansų knygoj yra nedatekliaus apie $30, bet protokolų raštininkas toks geras, kad surado $17.80 ir iždininkas su tuom sutiko.

Antras dalykas. Jūs, likviduodami D. K., pasielgėt savališkai ir neteisingai. Pasirašėt visa valdyba po neteisingu aktu ir padėjot mano vardą. Jūs gerai žinot, kad aš nepasirašiau, nes man buvo neaišku. Parėjęs namo, pertikrinau finansų knygą ir suradau $42.

Dar kartą sakau ir reikalauju, kad būtų peržiūrėtos finansų knygos ir atsiteista teisingai, nes kitaip paliksit neteisingais.

A. Janavičia.

"Laisvės" Redakcijos Pastaba. — Jeigu draugai dėjo A. Janavičiaus vardą po raportu, po kuriuo jis nepasirašė, tai negerai. Reikėtų Dailės Kliubo likvidavimo darbas atlikti visiems nariams ir valdybos nariams bendrai. Gal būtų geriau, jei vietinė ALDLD kuopa išrinktų komisiją, kuri, podraug su buvusio Dailės Kliubo valdyba, susirinktų, visas knygas peržiūrėtų atydžiai, viską suderintų ir tuomet viešai paskelbtų savo raportą. Tuomet būtų dalykas tinkamai užbaigtas ir nereikėtų bereikalingų polemikų.

Mes patariam draugam baltimoriečiam panašiai padaryti, o neiti veltui į laikraštį su polemikomis.

LIETUVOS ŽINIOS

Kidulių, Sudargo ir Kalnėnų Darbininkų Prašymas Nepatenkintas

Prieš kurį laiką Kidulių, Sudargo ir Kalnėnų apylinkių darbininkai atitinkamoms įstaigoms atsiuntė prašymą, kuriuo prašė tarpininkauti, kad tų apylinkių miškuose kertama miško medžiaga popiermalkėms būtų nužievinama vietos darbininkų. Ligi šiol popiermalkės buvo eksportuojamos Vokietijon neapdirbtos. Atitinkamos įstaigos minėtų apylinkių darbininkų prašymą persiuntė Miškų departamentui, kuris atsakė, kad nėra priemonių priversti miško pirklius popiermalkes nužievinti vietoje ir todėl darbininkų prašymo negalima patenkinti.

Pabrango Malkos

Miškų departmentas nuo rugsėjo 1 d. pabrangino malkas. Dabar d-to malkų sandėlyje metras malkų kainuoja: beržinių—15,5 lt. (buvo—13,5 lt.), ąžuolinių, uosinių ir kt. kietos veislės—14,5 lt. (buvo: ąžuolinių—13,5 lt. ir uosinių—11,5 lt.), juodalksninių—13 lt. (buvo—11,5 lt.), pušinių—12 lt. (buvo—10,5 lt.), eglinių—10,5 lt. (buvo—9 lt.) ir drebulinių malkų metras miškų departmento malkų sandėliuose dabar kaštuoja 9,5 lt. (buvo—8 lt.).

"Nektaro" Alaus Barų Padavėjos Skundžiasi

Kaune yra keli "Nektaro" alaus barai, kurių padavėjos skundžiasi savo būkle. Jos sako, kad per savaitę tenka dirbti 76—80 val. Poilsio beveik neturinčios. Anksčiau per savaitę gaudavusios tris dienas poilsio; o dabar tik vieną ir tą pačią dieną tenka dirbti po 8 val., t. y. nuo 17 ligi 1 val. nakties. Atlyginimą padavėjos gaunančios tik 70—80 lt. per mėnesį, o darbas yra labai varginantis. Be to, jų darbas kenkiąs ir sveikatai. Beveik kiekviena padavėja, besiginčydama su girtais, ardo nervus.

UTENA

Kaip Kaune, taip ir Utenoj, stud. teis. Juozas Girdauskas pasidarė pravardžiuojamas šnipu. Už tai Girdauskas stud. Rymui Kauno teisme buvo iškėlęs bylą, bet teismas Rymą išteisino.

Tokią pat bylą Utenos teisme buvo iškėlęs Utenos apylinkės tautininkų pirmininkui Dambrauskui, bet jį išteisino.

VIII. 25 d. Utenos apylinkės teisme vėl buvo žiūrimos Girdausko iškeltos dvi bylos. Pirmoj byloj G. kaltina A. Žiedą. Teisėjas nieko labai įžeidžiančio nemato ir siūlo šalims taikintis. G. sutinka taikintis, jeigu Ž. atsiprašys jį per spaudą, bet Ž. nesutinka. Byla atidedama iššaukti liūdininkams.

Antroj byloj "kaltinamieji" Zakrasovas ir Kupstas taip pat neprisipažįsta kaltais. Pirmas sako, kad savo laiku jis skaitęs "L. Ž." apie Girdausko Rymui iškeltą ir pralaimėtą už pravardžiavimą šnipu bylą, tai tos žinios formoj jis ir minėjęs Girdauską.

Antras sako, kad jis Girdauską net visai mažai pažįstąs ir niekam nieko nesakęs. Prašo apskundimą pripažinti nesąžiningu ir priteisti išlaidas už sugaištą laiką.

Prisaikintas liūdininkas K. Žiedas sako, kad jam žinoma, kad G. užsiminėja žinių teikimu ir provokavimu. Jis norėjęs ir liūdininką išprovokuoti prikalbėdamas, kad jis teorizuotų valdžios pastatytus asmenis, būtent: Utenos apskr. taut. pirmininką dr. Svilą ir Panevėžio burmistrą Chodakauską. Be to G. savo veiksmais esąs prisidėjęs, kad liūdininkui uždrausta gyventi Kaune. Byla taip pat atidėta kviesti liūdininkus.

6 Mėn. Kalėjimo ir Vietoj Sulaikymas

VIII. 25 d. Utenos apylinkės teisme buvo sprendžiama viena "kasdieninė" muštynių byla.

Tūlas Remeikis skundėsi teismui, kad gegužinėj Rudokas Leonas sumušęs jį akmeniu. Liūdininkai tą patvirtino.

Teisėjas pasiūlo šalims geruoju taikintis, bet kaltinamasai nesukalbamas.

Teisėjas nubaudė kaltinamąjį 6 mėn. pap. kalėjimo ir vietoj sulaikė, kol pristatys 1,000 lt. laidą, o liūdininkui už sugaištą laiką priteisė 5 lit.

TELŠIAI

Bevaišinant Apkraustė

Rugp. 22 d. viename Telšių restorane vaišinosi keli draugai—Vaišys, Sabaliauskas su seserimi ir Lukošium. Visi gerai išgėrę nuėjo dar gerti į butą pas Vaišį. Sužinoję, kad Lukošius gavo 117 lt. 60c., jį dar daugiau privaišino ir apkraustė.

Buvo pranešta policijai, kuri išaiškino, kad Parakauskių km. 84 metų amžiaus gyventoja Lukošių apkraustė Sabaliauskaitė, kuri aiškinosi, kad jis pats jai davęs 50 litų . . ., o likusius ji pati taip sau pasiėmusi ir nusipirkusi batelius. Sabaliauskaitė jau turi 40 metų ir jau kelis syk bausta kaipo recidivistė.

Įlūžo Sunkvežimis

Rugp. 23 d. ties Lieplaukės bažnytkaimiu prikrautas miško medžiagos sunkvežimis užvažiavo ant remontuojamo tilto ir įlūžo. Katastrofos metu susižeidė du vaikai, viena moteris ir šoferis.

Sugavo Arkliavagį

Rugpjūčio 27 d. Telšiuose, turguje policija sulaikė Rietavo m. gyv. Milašių Juozą, kuris kaltinamas pavogęs arklį Kelmės apylinkėje. Pažymėtina, kad tas Milašius 1936 m. buvo sulaikytas ir teisiamas taip pat už arklių vagystes, kurias vykdė pagarsėjusi Vevirženų arkliavagių gauja.

ALYTUS

Traukinys Suvažinėjo Arklius ir Vežimą

Rugp. 29 d. Butrimiškių k. pas Marčiukevičius buvo mažas baliukas. Buvo sukviesta ir svečių. Kadangi balius be svaigalų neapseina, tai, žinoma, jų buvo ir čia. Svečiai pasivaišinę išsiskirstė apie 22—3 val. naktį. Vienas svečias, Kunigonis, kuriam reikėjo važiuot apie 8 kilometrus ir per gelžkelį, važiuojant per gelžkelį, nepastebėjo, kad ateina traukinys. Užvažiavius ant gelžkelio, traukinys užvažiavo ant arklių, juos užmušė ir vežimą sudaužė, bet važiavusieji vežime piliečiai išliko gyvi, tik viena moteris truputį susimušė.

Karvė Kauno Gatvėse

Kauno Miesto Aikštėje, prie Zanavykų ir Darbininkų gatvių, kažkas iš pat pavasario gano karves, kurios jau nuo 5 val. ryto pradeda baubti, tartum trimitininkai, kelią aplinkinius gyventojus iš miego į darbą. Pasiteiravus, sužinota, kad tas karves gano kažkokia žaliakalny esanti Lietuvos katal. moterų "Kultūros" draugija. Tai gal draugijai ir praktiška, bet nesuprantama, kad miesto savivaldybė leidžia miesto atvirose aikštėse ganyti gyvulius ir jiems gatvėse vaikštinėti.

RASEINIAI.—Miesto ribose esantis lapių ūkis nepaprastai teršia miesto orą. Del to aplinkiniai gyventojai negali nei kambarių langų praverti, nei lauke pabūvoti, atsikvėpti. Lapių ūkį reikėtų nukelti toliau nuo tirščiau žmonių gyvenamų vietų.

Waterbury, Conn.

Rugs. 24, ryte išėjo į streiką kapitalistinio dienraščio "The Waterbury Democrat" redaktoriai ir reporteriai, reikalaudami didesnio atlyginimo už darbą.

Tūli, išdirbę po 15 metų, uždirba tik po $23 į savaitę.

Kapitalistai visose įstaigose, kaip paprastus, taip ir lavintus-baltkalnierius darbininkus išnaudoja ant tiek, ant kiek tie jiems duodasi.

Redaktoriai ir reporteriai pikietuoja išleistuvę, prašo publikos nepirkti to laikraščio, kol streikas tęsis. **J. Ž.**

Binghamton, N. Y.

Komunistų Partijos Lietuvių Skyrius Rengia

Koncertą ir Banketą

Programą pildys talentai iš Brooklyno

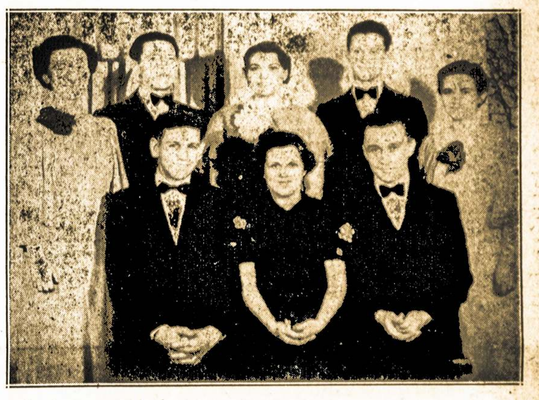

Aido Choro Oktetas, mokinamas B. Šalinaitės. Puikiai išlavinti dainininkai. Šiame bankiete jie dainuos solus, duetus, ir dainuos visas Oktetas. Tai pirmu kartu Binghamtone bus duodama pilnai klasiška dailės programa.

Bus Šeštadienį, 16 d. Spalio-October

LIETUVIŲ SVETAINĖJE

315 Clinton Street -:- Pradžia 7 val. vakaro

ĮŽANGA $1.00 ASMENIUI

Durys Atdaros 6:30; Programa 7:30 Val. vakare.

Svarbi Knygutė Su Patarimais Kaip Patapti Piliečiu

Anglų kalboje yra išleista labai svarbi knygutė su nurodymais, kas reikalinga žinot, norint patapt Jungtinių Valstijų piliečiu.

●

Duodama paaiškinimai, kaip gali patapti piliečiais tie, kurie yra atvykę į šią šalį dar prieš 1922 metus ir neatsimina laivo vardo, atvykimo dienos ir kitų reikalingų informacijų.

●

Duodama paaiškinimai, kaip yra su pilietybe, kada apsiveda ne pilietis vyras su piliete moteriške arba pilietė moteriškė su nepiliečiu vyru.

●

Informacijos, ką reikia daryti, kada pameta ar kokiu nors būdu sunaikina pirmas ar antras popieras. Nurodoma, kur ir kaip kreiptis gavimui naujų pilietybės popierų bei liūdijimų.

Brošiura Yra Anglų Kalboje Užvardinta

HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES

Ją išleido Foreign Language Information Service, Inc.

JĄ GALITE GAUTI IŠ "LAISVĖS"

Knygutė 64 puslapių, kaina 25c.

Prie tos knygelės pridedame lietuvių kalboje knygelę su klausimais ir atsakymais prie pilietybės ir tas abi knygutes parduodame už 35c. Mokestį galite prisiųsti 3c ar 5c pašto stampomis. Reikalaudami rašykite sekamu antrašu:

"LAISVĖ", 427 LORIMER ST., BROOKLYN, N. Y.

šioja liaudiečių sužeistus kareivius Ispanijoj Amerikonas daktaras, William Pike, aprai

Laisvės Vajus-Smūgis Fašizmui

Mussolinis ir Hitleris trempia Ispanijos žmonių teises! Plienu ir ugnim naikina viską ant Ispanijos žemės paviršiaus ir kėsinasi užgrobti visą šalį! Tų pačių barbarų-Mussolinio ir Hitlerio-kurstoma Japonija terorizuoja Chiniją; tas stumia į karo pragarą visą pasaulį. Budėkime apgynimui pasaulio nuo fašistinio barbarizmo! Telkime lietuvių mases į kovą prieš fašizmo ir karo pavojų! Gaukime "Laisvei" naujų skaitytojų! Kiekvienas naujas skaitytojas "Laisvei", yra smūgis fašizmui!

"Laisvės" Vajus Gavimui Naujų Skaitytojų

Prasidės 1 Dieną Spalio-October ir Baigsis 1 D. Gruodžio-Dec.

Kiekvieno laisvės trokštančio žmogaus pareiga yra platinti dienraštį "Laisvę." Kiekvieno smulkaus biznierio, profesionalo, farmerio ir darbininko yra gyvas reikalas skaityti "Laisvę", nes "Laisvė" gina visų stambiojo kapitalo slėgiamųjų sluoksnių reikalus.

Fašizmas siaučia kaip baisi viesula, naikindama viską, ką civilizacija yra sutvėrusi per šimtmečius. Subruskime ir mes demokratiniai nusistatę žmonės. Telkime Amerikos lietuvius į kovą prieš fašizmą ir karą. Gaukime "Laisvei" naujų skaitytojų.

Karui kilus, Hitleris puldamas Sovietų Sąjungą, tremps Lietuvos nepriklausomybę! Ugnim apipiltų mūsų brolius ir seseris Lietuvoje! Saugokime savo šalį, kol nepervėlu! Gaukime "Laisvei" naujų skaitytojų. Mobilizuokime Amerikos lietuvius apginti Lietuvos nepriklausomybę ir tuom pat kartu padėkime Lietuvos žmonėms išsikovoti demokratines laisves.

"Laisvė" yra Amerikos lietuvių liaudies dienraštis. Ji yra lietuvių liaudies kolektyvis mokytojas ir vadas. Visi Amerikos lietuviai turi skaityti "Laisvę". Kiekvienas lietuvis ir lietuvė turi būt paprašomi užsisakyti "Laisvę".

Piniginės Dovanos Kontestantam Gavime Naujų Skaitytojų

1--$50; 2--$35; 3--$25; 4--$20; 5--$18; 6--$15; 7--$12; 8--$10; 9--$7; 10--$5

Laike šio vajaus nauji skaitytojai gauna "Laisvę" už $5 metams ir už $2.75 pusei metų. Gi reguliarė "Laisvės" kaina yra metams $5.50 ir pusei metų $3.

Seniems skaitytojams kainoje nėra nuolaidos. Bet kurie laike vajaus atsinaujins "Laisvės" prenumeratą visiems metams, užsimokėdami $5.50, tie gaus dovanų $1.00 vertės knygų, kurias galėsite pasirinkti iš vėliau paduotų surašų dienraštyje.

Stokite į Kontestą Gavimui "Laisvei" Naujų Skaitytojų. Platinkite Savo Dienraštį ir Laimėkite Dovaną.

Lengviausias ir pasekmingiausias būdas gavimui "Laisvei" naujų skaitytojų, yra ėjimas po stubas ir kalbinimas užsirašyti "Laisvę". Stubose daugiau yra laiko pasikalbėti, lengviau nurodyti "Laisvės" naudingumą. Nereikia praleisti smulkių biznierių, profesionalų ir farmerių. Jie taip pat, kaip ir darbininkai kenčia stambiojo kapitalo žiaurų išnaudojimą.

Nelaukite vajaus pabaigos, nesiraminkite, kad dar yra daug laiko, tuojaus stokite į darbą, platinkite savo dienraštį. Barbariškasis fašizmas įdūkusiai veržiasi į karą. Mūsų pareiga yra pastoti jam kelią, šviečiant ir organizuojant plačiąją liaudį. "Laisvės" platinimas yra platinimas apšvietos, tad visi stokime į apšvietos platinimo darbą! —

Kiekvienas pažangus lietuvis, "Laisvės" skaitytojas, privalo turėti sau už būtiną pareigą gauti "Laisvei" nors vieną naują skaitytoją. Kiekvienas apšvietą mylintis ir trokštantis geresnio gyvenimo žmogus privalo darbuotis, kad kuo daugiausia Amerikos Lietuvių skaitytų dienraštį "Laisvę". Skaitydami, mūsų broliai ir seserys, supras savo klasės reikalus ir padės mums kovoje už atsteigimą demokratinės santvarkos Lietuvoje; teiks paramą barbariškojo fašizmo užpultai Ispanijai; padės mums budavoti Industrinį Unijizmą Amerikoje, kurio pagelba išsikovosime geresnes algas ir tinkamesnes darbo sąlygas. Todėl nėra svarbesnio darbo lietuvių veikloje šiuo momentu, kaip gavimas "Laisvei" naujų skaitytojų.

Gavę naują skaitytoją, aiškiai parašykite antrašą, prenumeratą, pinigų sumą ir siųskitę: "Laisvė", 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Pasaka Apie Tikrąją Meilę

J. RAKHTONOV

Tikrai nėra žinoma, kada jie susitiko vienas kitą. Progų buvo daug aikštėje prieš Elektrikinę Dirbtuvę. Jis buvo mechanikas Centralinės Elektros Stoties. Jis buvo jaunas, savo dvidešimts pirmuose metuose, o ji devyniolikinė studentė. Po jų pirmo susitikimo sekė antras, trečias, ketvirtas, penktas ir dar daugiau. Jis ją įsimylėjo. Išlaukiniai žiūrint, atrodė gana juokinga. Aukštas vyras, parudavusios spalvos veidu, drabužiai jam lyg užkabinti kabo, žiemą vasarą dėvi žalios spalvos sportininkų mados megstinį, drobinėse mėlynose kelnėse, atrodė lyg melancholinis jaunas koks Šalutiniokas. Lyg mokyklos vaikas, ant savo kairės rankos, virš alkūnės, jis turėjo išbraižęs su savo kišeniniu plunksnapeiliu raides "P. V. Paulina Vasiljeva."

Vėjas aptyko šėlęs, retkarčiais draikėsi sniegulės. Tyki Sibiro žiema. Saulėta ir šalta. Viskas šalnoje apšarmoję, skendo lyg rūke konstrukcinė struktūra. Mėlynas alkoholis termometre skubiai puola žemyn, nusirisdamas lyg keturios dešimtų trijų laipsnių žemiau nolio.

"Liuosdienį," sako Paulina, "mes minėsime mano gimtadienį, daug kas ateis, ateikite ir jūs."

Liuosdienio rytmetį jis išėjo į Bungur, kuriame radosi kvietkų auginimo įstaiga. Tai buvo septynios mylios kelionės sniegu apklotu keliu. Abiejose kelio pusėse gulėjo sniego stori klodai. Po smarkiai einančiomis kojomis sniegas girgždėjo, lyg čerškiančiai dainavo jam labai priprastą meliodiją.

Jis ėjo į Bungur pirkti kvietkų.

Jie suvyniojo jam bukietą į popierą. Atrodė labai nepaprasta tokiame šalty ir šalna kandančioje žemėje blandžiai geltoni pijonkiniai balti ir ružavos spalvos auksažiedžių kvietkai, užauginti stiklu pridengtame name. Jis pirko visą tuziną jų.

Grįžtant atgal buvo kebloka. Šaltasis rūkas dar patirštėjo. Konstrukcinėje pusėje turbūt žibėjo lempos, bet buvo negalima jų įmatyt per tirštąją miglą.

Ėjo jis, laikydamas bukietą tvirtai prieš save ištiestoje rankoje. Ranka jo buvo apmauta dubeltava pirštine, kurioje jis nešė bukietą tiesiai priešaky savęs labai atsargioje formoje. Jis gyveno toli nuo čionai ir gana ilgą kelionę jam prisiėjo keliauti. Kelias atsirėmė į statų kalną, bet jis pasirinko kitą, vedantį aplinkui kalną ir taip sau keliavo... Jojo atkištoji ranka gyveno lyg ir atskirą inteligentišką gyvenimą, mandagiai duodama prisakymą: "Padėk mane į kišenių, ba man šalta, Šalutniuk." O jis maršavo tvirtais žingsniais pirmyn neatbodamas turbūt todėl, kad jis nebuvo senas koks tai Šalutiniokas, bet jaunas Pietka Ladušin.

Parėjęs namo, šildė jis ranką prie šilto pečiaus. Pirštai jo buvo skaudančiai raudoni, lyg tai iš po sunkaus darbo.

Ladušinas atvyniojo bukietą, jojo auksažiedės gėlės buvo sušalę, ledas trupėjo nuo jų apledėjusiu lapelių. Ladušinas sumanė nupurtinti ledą. Papurtė jis smagiai bukietą ir... visi suledėję žiedų lapeliai nubyrėjo, pasiliko rankoje sauja tiktai paprastų žalumynų.

Laikas greitai slinko, jau buvo šešta valanda vakaro, A. Ladušinas dar buvo nevalgęs vakarienės, nenusiprausęs, nei persimainęs savo vailokinius batus į amerikoniškus geltonus čeverykus.

Paulina gyveno Tolbeskoje gatvėje, kuri pagerbimui dirbtuvės direktoriaus buvo pavadinta "Frankfort"—konstrukcijinėje dalyje juokdariai praminė ją "Frankfort Strasse."

Neperdaugiausiai smagi nuotaika buvo pas Pauliną. Ji gyveno su savo senais tėvais. Ant stalo gulėjo brangūs saldainiai, suvynioti į gražią ir nepaprastai storą popierą. Svečių dalyvavo viso penki žmonės, tarp kurių radosi inžinierius Selcov iš Leningrado. "Karmen," jis kalbėjo savo tenoro balsu, "yra opera... jai muziką parašė italas kompozitorius Bizet." Jos tėvai lyg patvirtindami lingavo savo galvas kultūringai kalbančiam mandagiam jaunam žmogui. A. Ladušinas nežinojo, kad toks kompozitorius Bizet gyveno. Jis žinojo tik tiek, kad Selcovas atvežė labai speciališkus saldainius gražioj storoj popieroj suvyniotus. Dabar jam buvo vienintėlis dalykas gauti tokią dovaną, kuri būtų daug daugiau pranašesnė. Jis pasišaukė Pauliną į koridorių ir pareiškė jai: "Aš atnešiu tau dovaną vėliau. Ką tik parėjau iš darbo, mes dirbtuvėje turėjome menką nesusipratimą" (jis jai melavo).

Sugrįžus jiems, Selcovas vis dar kalbėjo: "Oh, muzika," sako jis, "ji sukelia manyje mintis skrajoti plačiai po plaukiančią beribę."

"Aš myliu plaukyti," sako Paulina, "aš galiu plaukti gerai ir toli." Tiktai pas mus negalima niekur gauti nusipirkti maudymosi kostiūmą, ir nežinau kur turėčiau surasti."

Toji frazė padengė viską. Dabar buvo labai aišku, kad reikia gauti tiktai maudymosi kostiūmas.

Po gimtadienio pažmonio Ladušinas aplankė kiekvieną, kurį jis tik pažinojo, sakydamas, kad jam reikalinga gražus maudymosi kostiūmas. Negalėjo jis niekur gauti, visi buvo išparduoti... Kitą rytmetį šaltis buvo dar didesnis, kad net arklio šnervės užšaldavo bekvėpuojant. Ladušino kambary nebuvo vandens, stipriam šalty užšalo vandens vamzdžiai. Vienoje dirbtuvėje, kurioje darbas ėjo visu smarkumu, trūko vandens vamzdžių užsuktuvas. Ladušinas, eidamas pro dirbtuvę, patėmijo, jog dirbtuvės atsargos šuliniai persipildę vandeniu ir liejasi per viršų, vanduo sriauniai bėga gelžkelio link, kuris buvo išbudavotas specialiai dirbtuvės reikalams. Aplink šulinį, kuriame radosi vandens vamzdžių užsuktuvai, žmonės būriais rinkosi: moterys apsivilkę šiltais kailiniais, vyrai apsimovę kailinėmis kepurėmis. "Viskas pražus, visi turėsime žūti, nėra klausimo," dejavo žmonės vieni kitiems. Ladušinas ir artinos arčiau prie šulinio. Iš kitos pusės, sykiu su perkalbėtoju skubiai bėgo aukštos iššiūros vyras, apsivilkęs skūriniu trumpu švarku, ne rusiškos mados... Tai buvo švelniai nusiskutęs veidą amerikonas inžinierius, vienos amerikinės firmos prisiųstas, vardu Trigell.

"Oh, aš žinau, taip buvo atsitikę Gary, Indiana," jis sakė bėgančiam savo perkalbėtojui. "Kas nebūt turės nusileisti į šulinio dugną ir užsukti vamzdžių užsuktuvus."

Prisiartinęs prie šulinio, apžiūrinėjo jis visus aplinkui susirinkusius. "Bet aš nematau čionais nei vieno, kuris galėtų būti narūnu taip, kaip Amerikos dirbtuvėje Gary." Neilgai trukus pastebėjo, kad kas tai skuba per žmonių minią link jo artindamasis prie šulinio." Na, kurgi tu skubiniesi,—tu?" sakė jam žmonės. "O koks pasirodymas, vien tik tai jo pasigarsinimas, bet kaip naras, tai visai menkas atrodo." Tas jaunas žmogus tikrenybėje nesinarino, bet jis paprastai eite įėjo, lyg per laiptus žengė ir nužengė į šulinio dugną.

(Tąsa bus)

ŠYPSENOS

SUTVARKĖME EISMĄ KAUNE

Jul. Boks

Kol dar nežinojom aplinkraščių eismo
Rečiau mums prisėjo tampytis po teismą,
Rečiau mes nelaimes gatvėse turėjom,
Nors viduriu gatvės po keturius ėjom.

Bet vos tiktai eismą gatvėse sutvarkė
Kaune pasirodė vėl auto—betvarkė;
Sunku pasakyti dėl kokios pričynos
Taisyklių nemėgsta tos auto mašinos.

Na, kaip gi jūs žiūrit į tokį dalyką:
Lengvoji mašina privijo vežiką
Ir niekam nekaltą vežiko galviją
Su ponu ir dronče ant stulpo užvijo.

Arba du kolegos, važiavę pro stotį,
Prie baro Nektaro jau ruošės sustoti...
Bet eismo taisyklės čia jiems pasimaišė
Ir mašinos kampu jie langus išmaišė.

Arba dar faktelis—autobusas miesto
Sau šliaužė meksfaltu, kaip peilis per sviestą,
Bet pagal taisykles jis kampu pasuko
Ir bobos kioską ant žemės parbruko.

Kol dar nežinojom aplinkraščių eismo
Rečiau mums prisėjo tampytis po teismą,
Rečiau mes nelaimes gatvėse turėjom,
Nors viduriu gatvės po keturius ėjom.

("Kuntaplis")

Easton, Pa.

C. K. Williams Co. Streikas Užsibaigė

Po aštuonių savaičių streiko C. K. Williams Co. darbininkai nusitarė grįžti darban. Kontraktas buvo pagamintas Pa. valstijos tarpininko p. Hummel ir pasirašytas Lead, Oil, Varnish and Paint Makers unijos lokalo atstovų ir kompanijos. Šiuo tarpu dar apie pusė darbininkų pašaukta prie darbo, kiti laukia savo eilės, nes po ilgo stovėjimo, dirbtuvėj kaip kurie daiktai ir medžiaga apgedo ir reikalinga taisymo, ir tt.

Kas šiame streike laimėta ir kas pralaimėta? Streikas buvo paskelbtas ir vedamas su sekančiais reikalavimais: Pripažinimas Lead, Oil, Varnish and Paint Makers Unijos (C. I.O. dalis), "closed shop" su check off sistema, 20 centų pakėlimo algos į valandą, savaitę apmokamų vakacijų į metus, laiką ir pusę mokesties už viršlaikius ir šventadienius ir, užmokesties už tris valandas, jei, darbininkui atėjus darban, siunčiamas namo dėlei stokos darbo; taipgi buvo reikalaujama "seniority rights," t. y., primenybė tiems darbininkams, kurie išdirbę ilgus metus šioj dirbtuvėj.

Kaip matome, reikalavimai visi geri. O kas laimėta? Tapo pripažinta unija — Lead, Oil, Varnish and Paint-Makers Unija, — savaitė apmokamų vakacijų į metus, laiką ir pusę už viršlaikius ir šventadienius ir užmokestis už tris valandas, jei atėjusiam į dirbtuvę darbininkui nebus darbo. Tai ir viskas. Tiesa, kompanija pasižada neorganizuoti kompaniškos unijos ir vesti visus nesusipratimus su kontrakte pripažinta unija. Tačiaus pamatiniai punktai pralaimėta, tai "closed shop" su "check off" sistema ir pakėlimas algos 20 centų į valandą.

Pasiliko "open shop" ir kompanija turi teisę samdyti bei atleisti lygiai kaip unijistus, taip ir neunijistus. Reiškia, tie laimėjimai, kurie kontrakte pažymėti ir pasirašyti, yra, kaip kad amerikonai sako: "pie in the sky."

Kokios priežastys to viso? Pirmesnėse korespondencijose jau buvo atžymėta, kad kompanija varė didelę agitaciją ir demoralizaciją tarpe darbininkų, vartojo "raudonąjį baubą." Buvo paskelbus, kad visus reikalavimus išpildys, jei tik atsikratys savojo organizatoriaus V. Tilviko, kuris būk esąs komunistas ir tt. Darbininkai, pradžioje, kietai laikėsi, bet ilgainiui, streikui besitęsiant, nekurie pradėjo pavargti ir pradėjo ištikrųjų manyti, kad kompanija tiesą sako ir išpildys visus reikalavimus, kuomet V. Tilvikas pasitrauks. Susidėjus tokiai situacijai, ir idant kompaniją numaskavus, V. Tilvikas pasitraukė iš vadovybės; užėmė jo vietą kompanijos akyse "geresni" streiko vedėjai su Hummel priešakyj ir pasekmes to viso jau matėme viršuj. Darbininkų reikalavimai **neišpildyti,** kaip kompanija žadėjo.

Dabar jau ir tie nevierni Tamošiai mato, kad kompanijos buvo apgavystė ir skymai. Tas buvo mums žinoma ir savo pirmesnėj korespondencijoj rašydamas persergėjau ir tas išsipildė. Vienok, nežiūrint tokios padėties, šis streikas yra žingsnis pirmyn. Iškovota unija ir nekurie pagerinimai. Dabar darbininkai turi budėti, išrinkti stiprų šapos komitetą ir stiprinti uniją, tuo pačiu kartu žiūrėti, kad kompanija pildytų kiekvieną kontrakto punktą iki raidei. Turint stiprią uniją, ateityj bus lengviau kovą vesti ir iškovoti originalius reikalavimus, kas šį kartą nepasisekė padaryti.

Socialės Žinios

Apie savaitė atgal staiga susirgo d. V. J. Stankus, kirpyklos savininkas ant Ferry gatvės. Atsikreipus pas daktarą, pasirodė, kad reikalinga operacija. Operacija buvo pasekminga; išimtas apendikas ir ligonis išlėto sveiksta. Randasi Beths ligonbutyje. Kam laikas leidžia, patartina jį aplankyti. Nuo savęs linkiu d. Stankui greito pasveikimo.

Šiuo tarpu Eastoną apleido draugai Vladas Unikauskas su žmona. Išvyko Chicagon, pas brolį. Ten rodos apsigyvens pastoviai. Draugai Unikauskai buvo ALDLD 13 kp. nariais ir lankydavo dažnai susirinkimus. Ypač Unikauskas buvo veik nuolatinis susirinkimų lankytojas ir nemažai rūpinosi organizacija ir abelnai darbininkų judėjimu. Taipgi nemažai pasitarnavo mūsų parengimams kaipo muzikantas, dažnai neimdamas nieko už tai arba labai mažai.

Išvykimo priežastis: bedarbė. Abu iš amato audėjai, bet audimo pramonė šioj apielinkėj "on the rocks." Buvo gavę darbą prie WPA, bet ir iš čia atleido, nes nepiliečiai ar kita kokia priežastis, tad susirišus su broliu iš Chicagos išvyko, matomai yra vilties gauti darbas ten. Linkime draugams Unikauskam gero pasisekimo naujoj vietoj ir taip pat darbuotis darbininkų klasės naudai ir ten, o mes čia pasilikę privalome užpildyti tą paliktą spragą ALDLD 13-toj kuopoj naujais nariais.

Darbitas.

MASKVA. — Trockio-fašistiniai Sovietų priešai, įsiskverbę į Raudonąjį Kryžių, dėjo nuodų į maistą jūrininkam. Už tai 4 tapo sušaudyti.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

HAVERHILL, MASS.

Prašome Haverhillio ir kolonijų lietuvius dalyvauti Unijos susirinkimuose, kurie įvyks sekančiom dienom: Lastarų, antradienio vakare, siuvėjų, ketvirtadienio vakare. Yra svarbių klausimų aptarti kas liečia uniją. Mes darbininkai susijungkim į stiprias jėgas ir tarkim visi kartu: Lai gyvuoja demokratiška organizacija! Lai gyvuoja darbininkų solidarumas! Lai gyvuoja darbininkų demokratinės teisės! Stokim visi vienon organizacijon. — V. C.

PATERSON, N. J.

LDS 123 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 3 d. 10 val. ryto. Pas S. Bakanauską, svetainėj. Nariai būkite laiku, nes turėsime daug dalykų aptarti. — J. Matačiunas.

BINGHAMTON, N. Y.

ALDLD 20 kp. Moterų Skyriaus susirinkimas bus perkeltas iš spalio 1-mos dienos į spalio 8-tą dieną. Mat, 30-tą d. rugsėjo čia kalbės drg. J. Bondžinskaitė, o spalio 1-mą, turėsime pasikalbėjimą, kuriame dalyvaus drg. Bondžinskaitė. Tad dėl tos priežasties susirinkimas atkeltas savaitė vėliau. O 1 d. spalio visos ALDLD 20 kp. Moterų Skyriaus narės dalyvaukite tame pasikalbėjime. Nes drg. Bondžinskaitė mums daug ką papasakos apie Sovietų Sąjungos Moterų pad.tį ir daug kitais klausimais.

Drg. J. Bondžinskaitei prakalbas ir pasikalbėjimą rengia Komunistų Partijos Lietuvių Frakcija.

Draugės, įsitėmykite, kad ALDLD 20 kp. Moterų Skyriaus susirinkimas įvyks spalio 8 d. pas drg. M. Žvirblienę, 346 Clinton St. Pradžia 7:30 val. vak. — Sekr. M. Kulbienė.

(227-228)

HILLSIDE, N. J.

Pasirandavoja trys fornišiuoti kambariai (atskirai ar kartu), dėl vyrų ar moterų, arba nedidelės šeimynos. Garu apšildomi. Mokestis prieinama. Parankus susisiekimas su Elizabeth ar Newark'u. Kreipkitės bile laiku pas

M. RAŽANSKAS,
608 Hillside Ave. Hillside, N. J.
(226-227)

FOTOGRAFAS

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipgi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES

512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

Tel. TRObridge 6330

Dr. John Repshis
(Repšys)
LIETUVIS GYDYTOJAS
278 Harvard St.,
kampas Inman St.,
arti Cenral Skvėro,
CAMBRIDGE, MASS.
OFISO VALANDOS:
2-4 ir 7-9 vakare
Nedėliomis ir šventadieniais:
10-12 ryte

Jei Pasiskubinsit—
Dar Gausit

Dvi teisingiausios lietuviškos knygos apie lyties klausimus:

PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIES DALYKUS;
Kaina $1.50.

PATARIMAI MOTERIMS APIE LYTIES DALYKUS;
Kaina $2.00.

Abi knygos parašytos paskilbusio D-ro Robinsono ir aiškiai, teisingai aprašyta vyrų ir moterų lytinio gyvenimo svarbiausi reikalai. Kiekvienas ir kiekviena tose knygoseras daug brangių ir reikalingų pamokymų, su paveikslais.

Galima pirkti abi arba bile kurią vieną

Tų knygų jau mažai turiu, todel norintieji pirkite tuojaus. Reikalavimus su pinigais adresuokite:

J. BARKUS
111-40—128th St.,
So. Ozone Park, N. Y.

Valgykite Medų

"Laisvė" tik dabar vėl gavo didelį vežimą tikro bičių medaus ir parduoda už nuženmintą kainą—po 65c kvortą, pusė galiono $1.25.

Geriausias būdas atsikratyti lengvas slogąs — šaltį — geriant arbatą su medum ir lemonu-citrina. O pavasarį, daugiau ar mažiau, kone kiekvieną slogos vargina.

Kreipkitės į "Laisvės" ofisą ir pasiimkite tyro bičių medaus, vartokite vietoj cukraus.

Tel. Stagg 2-0785 NOTARY PUBLIC
Home Tel. Havemeyer 8-1158

Juozas Levanda
(LEVANDAUSKAS)
GRABORIUS
BALZAMUOTOJAS
Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdau automobilius kiekvienam reikale. Kainos žemos.
Ateikite ir persitikrinkite.
337 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
Namas tas pats, tiktai miesto patvarkymu pamainytas numeris buvusio 107 Union Avenue.

Tel. Virginia 7-4499

Barry P. Shalins
(ŠALINSKAS)
LIETUVIS GRABORIUS
Suteikiam Garbingas Laidotuves nepaisant kaštų.
Turim puikiai įtaisytą Koplyčią ir salę del po šermenų pietų.
Teikiam nemokamai vėliausios mados automobilius.
84-02 JAMAICA AVE.
Prieš Forest Parkway
WOODHAVEN, L. I., N. Y.

Dr. Herman Mendlowitz
33 METAI PRAKTIKOS
522 Bedford Avenue
arti Taylor St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 7-1312
OFISO VALANDOS
nuo 1--3 dieną ir nuo 7--8 vakare
NEDĖLIOMIS
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto
FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampas E. 23rd St.

VARPO KEPTUVĖ

36-42 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.

Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi.

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų: Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake. Stollen, Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Siunčiame duonų per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato.

Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.

Varpas Bakery, 36-42 Stagg Street, Brooklyn, N. Y.

Odos-Kraujo-Nervų Chroniškų Ligų Gydymas Vyram-Moterim

Patenkinančios ir Greitos Pasekmės

KRAUJO IR ODOS Ligos, CHRONIŠKI NERVŲ Sujrimai, BENDRAS NUSILPIMAS, SKILVYS, HEMORROIDAI ar kitos MĖSLAŽARNĖS Ligos, NOSIES, KVĖPAVIMO DŪDŲ Ligos, INKSTŲ Sugedimai ir kitos Vyrų ir Moterų ligos sekmingai gydomos, o jeigu turite kokį nesveikumą, kurio nesuprantate, pasiklauskite manęs su pasitikėjimu, ir jūsų liga bus jums išaiškinta.

X-SPINDULIAIS IŠEGZMINAVIMAI

Kraujo Tyrimai ir Pilnas Šlapumo Ištyrimas

Mano Sąlygos Prieinamos, Egzaminavimas Veltui

DR. L. ZINS

110 E. 16 St. Tarp Union Sq. ir Irving Pl. New York

Valandos: 9 A. M. iki 8 P. M. Sekmadieniais: 9 A. M. iki 3 P. M.

NEW YORKO IR APIELINKĖS ŽINIOS

New Yorko Jūrininkai Siūlo Draust Išvežimą Karinių Reikmenų Japonijai

New Yorko Maritime Council, kuris atstovauja aštuonias jūrininkų ir prieplaukų darbininkų organizacijas, pasiuntė valstybės sekretoriui (ministeriui) Hull reikalavimą, kad jis sušauktų pasitarimą Washingtone ne vėliau trečiadienio, 6 spalio. Tame pasitarime Maritime Council ir kitos suinteresuotos organizacijos galėtų įteikt savo reikalavimus kas liečia sulaikymą siuntimo karo reikmenų Japonijai.

Thomas Ray, sekretorius, kuris pasirašo po Council reikalavimu, sako, kad tai pirmas žingsnis progresyvių jūrininkų unijų vajuje už privertimą federalės valdžios "gyvent sulyg dvasia Kellogg-Briand Taikos Pakto ir Devynių Valstybių Sutarties."

Sykiu išsiuntinėta ir laiškai kitoms progresyvėms darbininkų organizacijoms, kad suremtų pečiais į šį vajų.

Jisai nurodo, kad Japonijos įsiveržimas Chinijon gali būt kibirkštimi, kuri užžiebs pasaulinį karą ir kad jo sulaikymu laikas rūpintis tuojau. O geriausiu būdu suvaldyt Japoniją būtų sulaikymas jai siunčiamų karo reikmenų — uždėjimas embargo.

Unijos Remia Brolius Laikraštininkus

Pereitą šeštadienį Laikraštininkų Gildija iššaukė paradą paramai Brooklyn Daily Eagle redakcinio štabo darbininkų, kurie randasi streike jau pora savaičių. Paradą oficialiai parėmė 37 įvairios unijos, kurių atstovai dalyvavo parade.

Penktadienio vakarą turėta vienas iš didžiausių masinių pikietų nuo prasidėjimo streiko. Po to streikieriai turėjo pasilinksminimą, kuriame dalyvavo 500 jaunų berniukų-vaikinų, laikraščio išnešiotojų, dabar streikuojančių sykiu su redakciniais darbininkais. Ir kompanija tuo pat kartu rengė vaikinams pasilinksminimą, manydama tuomi juos pavilioti į savo pusę, bet apsiriko, jos balius — spąstai pasiliko tuščias.

Iš Diskusijų Lietuvių Piliečių Kliube

Lietuvių Komunistų Frakcijos pirmos diskusijos įvyko 24 rugsėjo, Liet. Am. Piliečių Kliube. Publikos susirinko nemažai. Draugas A. Bimba pasakė gerą prakalbėlę, kaipo įvadą į diskusijas, išaiškino liaudies fronto reikšmę. Dalyvių neperdaugiausia ėmė balsą diskusijose.

Sekamos diskusijos įvyks ateinantį penktadienį, 1 spal.

Rinktos aukos lėšų padengimui. A. Stakoff aukojo 50c. Po 25c aukojo: M. Bepirščiutė, J. Kronen, P. Poškaitis, Mirakol, A. Mureika, M. Stakoff, P. Taras, A. Bimba ir A. Balčiūnas. Viso su smulkiomis surinkta $5. Širdingas ačiu visiems aukavusiems.

Rengimo Komisija.

Mokyklos Sezono Pareiga

Atostogos pasibaigė, mokyklos atsidarė. Mokyklų sezonas uždeda mašinų vairuotojams pareigą didesnio atsargumo, o tėvams — rūpestingai ir pakartotinai mokint vaikus atsargumo kelyje į mokyklą ir atgal. Įsakykit vaikams liuosomis valandomis žaist tik parkuose, žaislavietėse ir žaidimui atitvertose gatvėse.

Rugsėjo ir spalio mėnesiais įvyksta daugiausia nelaimių. Būkime atsargūs, kad tais mėnesiais šių metų mūsų vaikai išliktų saugūs.

Trafiko Stotis "K."

Unijos Rems Abrahomo Lincolno Brigadą

Būtinas reikalas aprūpint sužeistus ir sunegalėjusius sugrįžtančius iš Ispanijos Amerikos liuosnorius sudomino daugelį darbo unijų ir šimtai unijų dalyvaus Abrahomo Lincolno Brigados Draugų šaukiamoj darbo unijų konferencijoj 16 spalio, 2 val. po pietų, Mecca Temple.

Šaukime konferencijon Samuel Stember, buvęs Lincolno Bataliono komandierius, o dabar Draugų darbo unijų direktorius, sako: "Tos konferencijos tikslas yra gaut paramą amerikonams unijistams, kurie kovoja už gyvavimo teisę ispanų darbo unijoms. Jie žino, kad smūgis unijizmui bile kur yra smūgiu unijizmui visur."

Negrų Kunigas Šaukia Remt Chiniją

Shelton Hale, negrų episkopalų kunigas, pasikalbėjime su Daily Workerio reporteriu pareiškė:

"Chinų-Japonų nesusipratimas pastato taikininkus blogoj pozicijoj. Tačiau galutinai ištyrus dalyką, taikininkų simpatija tegali būt tik valstybei, kuri kenčia nuo užpuolimo.

"Mūsų simpatija Chinijai turi būt tokia stipri, kad sujudintų mus visus dėt visas pastangas sulaikyt užpuolimą ir sušelpt nukentėjusius."

Kalbės Komunistų Kandidatai

Ateinančio antradienio vakarą williamsburgiečiai komunistai ir komunistų simpatikai turės progą asmeniškai išgirsti du Komunistų Partijos kandidatus, taipgi K. P. Centro Komiteto narį ir žymų vadą Jack Stachel. Jie kalbės atvirame K. P. 6-tos Sekcijos mitinge, Grand Paradise Ballroom, Grand ir Havemeyer Sts., Brooklyne.

Jack Stachel, darbo unijų problemų specialistas, taip pat kalbės apie svarbą įsteigimo darbininkų progresyviškos spaudos vidurinėse ir vakarinėse valstijose ir dėlko reikalinga stipri Komunistų Partija, kaipo įrankis išbudavojimui stipraus liaudies judėjimo.

Peter V. Cacchione, kandidatas į "councilmanus" kalbės apie padėtį Brooklyne, o Theodore Maximoff, kandidatas į "assemblymanus" iš 14-to Assembly Distrikto, kalbės apie padėtį šiame distrikte.

Drg. L. Pruseika Rašo Iš Kelionės

"Denver (Col.) man patiko. Buvo gerų pasekmių, o be to mačiau gražių gamtos vaizdų.

"L. Pruseika."

Šitaip rašo laisviečiams d. L. Pruseika, kuris važiuoja į Kaliforniją.

Šiuos žodžius rašant d. Pruseika, be abejo, jau randasi saulėtoj Kalifornijoj. Jis ten išbus apie mėnesį laiko. Paskui vėl sugrįš Chicagon.

Nesitaikys Be Pilnų Laimėjimų

Streikuojanti "plumberiai" vienbalsiai atmetė bosų pasiūlyma taikytis be reikalaujamo pakėlimo algų, nors bosai sutiko išpildyti didžiumą kitų reikalavimų. Sutikta leist šapų ir darbų čermanus, dvigubai mokėt už pataisas ir garui suvadas, mokėt laiką ir pusę už šeštadienių popiečius ir dvigubai už sekmadienius ir šventadienius, taipgi baust savininkus, pagautus ėmime "kick-back."

Ir Rabinai Protestuoja Skerdimą Chinų

Garsus visuomenininkas rabinas Stephen S. Wise ir rabinas Louis I. Newman, atsišaukė į New Yorko Miesto rabinus iš sakyklų pasmerkt Japonijos įsiveržimą Chinijon.

Kažin kada lietuvių dvasiškija atsimins 5-tą dievo prisakymą "Neužmušk" ir pasmerks žudeikas?

Septyniolika Prakalbų Viena Savaite

Ant kiek kandidatavimas Komunistų Partijos tikietu į kokią nors valdvietę reikalauja įtempimo pajėgų, gal geriausia nušvies tas faktas, kad kom. kandidatas Kings Apskrityje, Peter V. Cacchione, bėgiu pereitos savaitės pasakė 17 prakalbų. O kur dar rašymas laiškų, pareiškimų bei ištyrimas įvairių bėgamų dalykų, kuriais prisieina kalbėt ir rašyt.

Dabar jau padaryta kontraktas su radio kompanija 12-kai prakalbų per radio.

Močiutė Bloor Išvyko Europon

Trečiadienį laivu Queen Mary išvyko Europon mylima darbininkų judėjimo veteranė ir Am. Komunistų Partijos Centro Komiteto narė Ella Reeves Bloor.

Ypatinga senutė! Juk ji tik antradienio popietį kalbėjo Motinos E. Kavaliauskienės laidotuvėse. Rodos, prieš tokią kelionę ji galėjo būt užimta. Be abejo, kad turėjo darbų, bet komunistė vadovė niekad neperdaug užimta, kada darbininkai jos pareikalauja.

Unija Užgyrė Komunistų Kandidatą Cacchione

Peter V. Cacchione, Komunistų Partijos kandidatas į "councilmanus" nuo Kings County Apskričio, gavo oficialį ir vienbalsį užgyrimą nuo Cooks and Counterman's Unijos Lokalo 325 Pild. Tarybos. Lokalas yra dalimi AF of L, turi 3,000 narių. Manoma, kad eilė CIO unijų padarys tą patį.

Rengiasi Bankietui

Brooklynietės moterys, susibūrusios į ALDLD Moteru 81-mą kuopą, tariasi padaryti savo pirmą bankietą tokiu, kokio jau nebuvo per daug metų. Jos sako: "Paprastą vakarienę lengva paduot, bet mes turėsim daug ko naujo. Kad ir bus daug darbo, tačiau mes parodysim, ką moterys gali."

Ta šaunioji vakarienė rengiama 10 spalio, "Laisvės" salėje.

N.

Brooklyniečių Sveikata

Automobilių nelaimėse pereitą savaitę vėl užmušta 3. Šiais metais viso jau užmušta Brooklyne 191. Mirčių nuo visokių priežasčių per savaitę buvo 399. Pereitų metų tą pat savaitę mirė 404.

Gimė per savaitę 808.

Susirgimų diphtheria buvo 3, škarlatina — 10, tymais — 3, karštine — 6. Daugėja susirgimai plaučių uždegimu ir škarlatina.

Mount Prospect rezervuaras, kuris aprūpindavo Brooklyną vandeniu Civilio Karo laikais, bus paverstas į parką ir žaislavietes vaikams. Nusausinimas ir kiti darbai bus pradėti šią savaitę.

Švietimo Tarybos virtuvei, kurią aprūpina specialis WPA projektas, prirenkė puodų. Regis, menkas dalykas! Bet toji virtuvė užima 2 aukštų namą, su apie 30,000 kubiškų pėdų, ir aprūpina 80,000 vaikučių karštais užkandžiais.

Amerikos Legiono Naujas Viršininkas Paantrino Duotus Pažadus

Naujas Amerikos Legiono kamandierius Daniel Doherty, prieš išvažiuodamas Francijon, paantrino prieš išrinkimą duotus pažadus, kad jis "laikysis visų konvencijos tarimų kas liečia taiką, darbininkus ir kitais panašiais reikalais".

Naujas kamandierius Doherty ir buvęs kamandierius Colmery tuojau po Am. Legiono konvencijos išvyko Francijon, kur įvyks pasaulio legionierių posėdžiai. Jiems išvykus, veikiančiu viršininku likosi nacionalis padėjėjas F. E. Samuel.

Samuel sako, kad dėl išvykimo kamandieriaus Legionas nesiųs kalbėtojo, tik pasiųs pasveikinimą AF of L konvencijai, kuri įvyks Denveryje ateinantį mėnesį. Kaip žinia, AF of L prezidentas Green pasinaudojo Am. Legiono konvencija pult komunizmą ir CIO. Gi jo dalyvumas Legionui davė progą atsiteist Greenui pasiuntimu savo kalbėtojo AF of L. konvencijon, bet Legionas nesitvėrė tos progos.

Tunelių Darbininkų Vadas Už Unijų Vienybę

Tunelių ir subvių kasimo ir statybos darbininkų unijos vadas, Charles Hendren, artimas draugas nužudytojo Norman Redwood, pareiškė, kad jis stoja už platų darbo unijų vienybės kongresą, kuris suvienytų visas darbo unijas. Jo unija tebepriklauso prie AF of L, tačiau apie CIO jis išsireiškė:

"CIO parodė, kad kovingas organizavimas veda į stiprias pamatines unijas. Bill Green, mūsų AF of L prezidentas, negalėjo suorganizuot plieno nei automobilių darbininkų. Reikėjo CIO su jo programa, kad parodyti pasėkas."

Jo artimas draugas Norman Redwood tapo nužudytas pereitą vasarį po to, kada jis išaukė 6th Avenue subvės darbo, kurio bosu buvo pinigingas kontraktorius Sam Rosoff. New Jersey policija "negalėjo surast" žudeikų.

Lietuvių Komunistų Veikimo Planai

Vasariniai išvažiavimai jau užsibaigė. Dabar, žieminį sezoną Lietuvių Komunistų Frakcija pradėjo su diskusijomis. Spalio (Oct.) 1, penktadienio vakarą, Pil. Kliube įvyks diskusijos temoje: Komunistų Partijos Pozicija Senųjų ir Naujųjų Darbo Unijų Judėjime. Įžanga veltui.

Diskusijos bus viešos, visiems leidžiama laisvai išsireikšti tuo klausimu. Brooklyno ir apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti ir imti dalyvumą diskusijose.

Lietuvių Kom. Fr. rengiasi prie didelės vakarienės (bankieto), kuris įvyks pradžioj ateinančių metų. Mes prašome kuopas ir draugijas mums padėti, paimti tikietų platinimui. Mes pilnai pasitikime mūsų progresyvių organizacijų nariais, kad jie įvertins mūsų prašymą ir padės bankietą padaryti sekmingu.

L. K. F. Valdybos Narys
G. Kuraitis.

Penki ginkluoti plėšikai atėję garadžiun, 1351 36th St., pagrobė du darbininku, užlipdė burnas ir išvežę paleido už 3 mylių po vežiojimo per valandą laiko. Tuo tarpu iš garadžiaus išvežta trokas su $6,400 vertės moteriškų ploščių.

Kunigas Sugrįžo iš Ispanijos

Pirmadienį laivu Queen Mary sugrįžo New Yorko ir šalies visuomeniškame veikime paskilbęs metodistų kunigas ir Šiaurių Amerikos Komiteto Ispanijos Demokratijai Remt sekretorius Herman F. Reissig. Jis vadovavo grupei turistų profesorių, mokytojų, advokatų ir šiaip žymių visuomeninkų, kurie norėjo savo akimis pamatyti Ispanijos karą ir padėtį šalyje laike karo.

SUSIRINKIMAI

DIREKTORIŲ ATYDAI

Pirmadienį, 27 d. rugsėjo, Liet. Kooperatyvės Spaudos Bendrovės įvyks direktorių susirinkimas. Pradžia 7:30 val. vak. Visi pribūkite laiku. — J. Nalivaika, sekr. (225-227)

BROOKLYN LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ĮSTAIGA

Salės del Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiai įtaisymais. Keturios bolių alleys.

KAINOS PRIEINAMOS
949-959 Willoughby Ave.
Tel.: STagg 8847

"Laisvės" ofise bi kada galima gauti šiuos užsieninius laikraščius:

"Raudonasis Artojas"
Iš Sovietų Sąjungos
Kaina už egzempliorių 3c.

"Liaudies Balsas"
Iš Kanados
Kaina už egzempliorių 5c.

Vietinis
"Daily Worker"
Kaina už ekzempliorių 3c

Clement Vokietaitis
LIETUVIS ADVOKATAS
50 Court Street
Tel. Triangle 5-3622
Brooklyn, N. Y.

168 Grand Street
Tel. Evergreen 8-7179
Brooklyn, N. Y.

Telephone Stagg 2-4409
A. Radzevičius
GRABORIUS
(UNDERTAKER)
Vedu šermenis ir palaidoju tinkamai ir už prieinamą kainą
Parsamdau automobilius vestuvėm parėm, krikštynom ir kitokiem reikalam
402 Metropolitan Ave.
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

Stephen Aromiskis
(Armakauskas)
Laisniuotas Graborius
NOTARY PUBLIC
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-4335

George Nobiletti
(Piano Instructor)
Piano Mokytojas
New Yorko Universiteto autorizuotas mokyt pianą skambint
111-03—77th Avenue
Forest Hills, Long Island
Telephone Boulevard 8-1135

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIĖJIMAM ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai geriausių bravorų alus ir Elius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažintį.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.

426 SOUTH 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties. Tel. Evergreen 7-8886

Telefonas: Humboldt 2-7964
DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
530 Summer Ave., arti Chester Ave.
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2—4 ir 6—8.
Nėra valandų sekmadieniais.

FRANK DOMIKAITIS
RESTAURACIJA
417 Lorimer St., Brooklyn, "Laisvės" Name
GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI
Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gaspadoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai.
Atdara Nuo Anksti Ryto iki Vėlai Vakaro
Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių, virtų ir žalių.

CHARLES'
UP TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Gerai Patyrę Barberiai
Prielankus Patarnavimas
306 Union Ave.
Brooklyn, N. Y.
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

Telephone: EVergreen 8-9770
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker)
Laidotuvių Direktorius
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

Notary Public Tel. Stagg 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai
Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą

Lietuvių Anglių Kompanija
Pirmos klasės anglis, geriausios rūšies ir pilnas svoris—2000 svarų tonas, tai legališkas svoris. Pristatome greit į jūsų namus. Prašome įsitėmyti adresą ir telefoną.
Telefonuokite: EVergreen 7-1661
arba užeikite pasikalbėti į ofisą
485 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Kampas Union Ave. ir Grand St.
TRU-EMBER COAL COMPANY
(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1661